13. №

БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Буряад-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 12 (7920)
ЯНВАРИИН 14
СУББОТО
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлгэдэ онсо анхарал хэрэгтэй

Советскэ арадые илалтаһаа илал... ударидагша, алдарта манай ...ти өөрынгөө XX съездэ эршэмгээр бэлэдхэжэ байна. Коммунистическэ партимнай арад зонтоёо ...боо барисаагаа улам бэхижүүлхэзээ хэзээнэйхиһээ бата бэхи...этэй болонхой.

Жэлһээ жэлдэ, һараһаа һарада ...тиимнай гэшүүдэй тоо олошорно. ...кимэй эрхим хүнүүд, партиин ...-гэй түүхэтэ тогтоолнуудые бо...о хэрэг дээрэнь солото ажалаа... бэелүүлжэ байһан хүдэлмэри...н, колхознигууд болон интелли...ци партиин зэргэдэ шэлэгдэн аб...а.

...еэд, партиин хүсэн гээшэ гансаһаа гэшүүдэйнгээ тоогоор бэшэ, ха... түбхын түрүүндэ тэдэнэйнгээ ...нараар тодорхойлогдодог юм гэ... В. И. Ленин һургадаг һэн. Тии...ээ партиин зэргэдэ абтаһан шэ... гэшүүдые болон кандидадуудые ...ксистско-ленинскээр хүмүүжүүл... хэрэгэй угаа ехэ удха шанар...ень парти өөрынгөө шиидхэбэ...үүд соо нэгэтэбэшэ онсо тэмдэг...эн байха юм.

Кандидадуудта саг үргэлжэ ту...жа, тэдэнние һайнаар бэлэдхэ... партиин гэшүүндэ абаха талаар ...тийна эхин организациин онсо ...гатай байһан тухай зааба... партиин XIX съезд дээрэ абтаһан ...ав соо нэмэгдэжэ оруулагдаа.... Тэрээнһээ хойшо залуу коммунистнуудые, илангаяа кандидадуу...е хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй полити...кэ мэдэрэлые дээшэлүүлхэ, пар...на хүдэлмэридэ тэдэнние эдэбхи...гээр хабаадуулха хэрэг нилээд ...жарһан байна.

Энэ талаар манайшье республи...и партийна организацинуудта ехэ ...илалта болоо. Урдынхидаа адли ...эн жэл соо кандидадаар байдаг ...ммунистнуудай тоо үсөөн болон.... Залуу коммунистнуудта, канди...дуудта партийна даалгабари үгэ..., тэдэнние партийна һуралсалда ...баадуулха хэрэгтэ партийна эхин ...ганизацинууд анхаралтайгаар ...ладаг боложо байна.

Гэбэшье, залуу коммунистнуудые ...рксистско-ленинскээр хүмүүжүүл..., кандидадуудые саг болзортонь ...эдхэжэ партиин гэшүүндэ абаха ...дал зарим партийна организаци...удта үшөөл һулаар табигданхай. ...ээн дээрэһээ боложо, канди...дта байха болзороо холо үнгэр...эрхиһэн кандидадууд, партиин ...ои гүрэнэй журам залуу коммунистнуудай зүгһөө эбдэхэ ябадал ...өөл бии байһаар. Илангаяа Заиг...ин, Сэлэнгын аймагуудай, Улан... Железнодорожно районой ...тийна организацинуудта залуу ...ммунистнуудые хүмүүжүүлхэ, ...дидадуудай партиин гэшүүндэ ...ходо туһалха хэрэг һулаар табиг...хай. Жэшээнь, Заиграйн аймагай ...тийна организацинуудта 26 кан...дадууд кандидадта байха болзо...о үнгэргэжэрхиһэн байна. Тэдэнэй ...да долоо найман жэл соо канди...та байжа байһан хүнүүд бии. ...ан-Удын Железнодорожно райо... партийна организацида аяар 46 кандидадууд партиин гэшүүндэ орохо болзороо үнгэргөөд байха юм.

Мүн партиин зарим райкомууд залуу коммунистнуудые тэсэмгэйгээр хүмүүжүүлхэ, тэдэнние партиин доторой журамда һургаха тушаа юушье хээгүй аад, алдуу хэхэтэйнь сасуу угаа ехэ зэмэ үгэхэ гү, али партиһаа гаргаха тогтоол ямаршье болгоомжогүйгөөр абадаг байна. Иимэ баримтанууд партиин Закаменай, Заиграйн болон бусад хэдэн райкомуудай хүдэлмэридэ үзэгдэнэ.

Олон ушарта партийна организацинууд шэнэ хүниие партида абаһаар лэ, тэрэнээ мартажархидаг, залуу коммунистнуудтаа онсо анхаралаа табидаггүй байна. Кандидадуудай партида орохо болзоройнь ерэхэдэ партийна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэдэггүй, кандидадска болзорынь хэдэн дахин гэдэргэнь болгодог баримтанууд бии. Энэ хадаа КПСС-эй Уставые хазагайруулһан ябадал болоно.

Эдэ бүхы дутагдалнуудые тэсэжэ болохогүй. Залуу коммунист партида ороһон үдэрһөө хойшо ёһотой партийна хүмүүжүүлгын һургуули гараха зэргэтэй. Имагтал кандидадта ябаха үедөө залуу коммунист партийна мэдэрэлтэй болохо, партиин программа болон уставтай, партиин шухала шиидхэбэринүүдтэй, тэрэнэй ээлжээтэ зорилгонуудтай танилсаха ёһотой. Мүн энэ үедэ партийна организаци тэрэ нүхэрөө бодото хэрэг дээрэнь үшөө дахин һайнаар шалгажа үзэхэ, тэрэнэй хэрэг ажалай болон политическэ шанарыень һайса мэдэжэ абаха болоно.

Залуу коммунистнуудые идейнэ талаар зэбсэглэжэ, тэдэнние партиин политикын гол шухала асуудалнуудые һаадгүйгөөр тайлбарилжа шадахаар болгохо гээшэ партийна организацинуудай ёһотой уялгань мүн гээшэ. Тиимэһээ залуу коммунист бүхэн партийна һуралсалда хабаадажа, партиин түүхэ болон марксизм-ленинизмын теориие үзэхэдөө, нэн түрүүн тэрэниие мүнөө үеын зорилгонуудтай нягтаар холбожо һураха зэргэтэй.

Кандидат бүхэнэй бэлдэжэ, партиин гэшүүндэ орохо хэрэг түбхын түрүүндэ партийна эхин организациин хүдэлмэриин хэр зэргээр табигдаһанһаа дулдыдаха болоно. Хэрбээ партийна организацида суглаан хаа яа болодог, коммунистнуудта партийна даалгабари үгтэдэггүй байгаа һаа, кандидадуудые зүбөөр хүмүүжүүлхын аргагүй байһаниинь мэдээжэ. Зүгөөр мүнөө үедэ зарим партийна организациин юрэнхыдөө һулаар хүдэлһэн дээрэһээ боложо кандидадуудай партиин гэшүүндэ орохо болзороо үнгэргэжэрхидэг ябадал гарана гээшэ.

Партийна организацинуудай зорилго юуб гэхэдэ, партиин гэшүүнэй кандидадуудтай, залуу коммунистнуудтай хаа ганса бэшэ, харин үдэр бүри хүдэлмэри ябуулха зэргэтэй. Илангаяа тэдэнние парторганизациин хүдэлмэридэ һайнаар хабаадуулха, тэдэнэй мэдэрэлые дээшэлүүлжэ, тэдэнние ажалай түрүүшүүл болгожо, улад зониие дахуулан ябахаар һургаха ёһотой.

К. Е. Ворошиловтай, Н. С. Хрущевтой, В. М. Молотовтой иранска парламентска делегациин гэшүүд уулзаба

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов, КПСС-эй ЦК- гэй Нэгэдэхи секретарь ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущев, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо ба СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов январиин 12-то иранска парламентска делегациин гэшүүдые Кремльдэ урижа уулзаа. Иранай сенадай гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ комиссиин түрүүлэгшэ г-н Мохаммед Саед делегациие толгойлно. Сенаторнууд: Ибрагим Набиль Самии, али Голи Хедаят ба Хасан Акбар; меджлисэй депутадууд: Мохаммед али Масуди, Арбаб Ростом Гив, Голям Хосейн Карагозлу, Мохаммед али Саффари, Хамид Ахи, Ахмед Ахаван болон Уса Секкет-оль-Ислами гэгшэд делегациин составта ороно.

Иранһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол А. Г. Ансари делегацитай хамта ябалсаа.

Советскэ хүтэлбэрилэгшэд иранска парламентаринуудтай хоёр час шахуу хөөрэлдөө. Хоёр орондо хамаатай асуудалнуудаар тэдэнэр һанамжануудаа мэдэлсэһэн байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь Н. М. Пегов, СССР-һээ Иранда байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол А. И. Лаврентьев, СССР-эй МИД-эй Дүтын ба Дунда Востогой оронуудай таһагые даагша Г. Т. Зайцев, тэрэшэлэн Советскэ Союз соогуур аяншалхадань делегацитай хамта ябалсаһан СССР-эй Верховно Соведэй депутат И. А. Каиров, СССР-эй МИД-эй Дүтын ба Дунда Востогой оронуудай таһагые даагшын орлогшо А. П. Павлов уулзалга дээрэ байлсаа. (ТАСС).

Нүхэр Н. С. Хрущевтой Гарольд Вильсон уулзаба

КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущевтой Москвада ерээд байһан английска парламентын гэшүүн Гарольд Вильсон уулзажа, хөөрэлдэбэ. (ТАСС).

А. И. Микоянтай Гарольд Вильсон уулзаба

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо А. И. Микоянтай английска парламентын гэшүүн Гарольд Вильсон январиин 12-то уулзаба. А. И. Микоян Г. Вильсон хоёрой хоорондо хөөрэлдөөн болоо. (ТАСС).

Американска „Эвримен оперын“ артистнууд зүжэг наада хоёрдохёо харуулба

Американска «Эвримен оперын» артистнуудай гастроль Москвада үргэлжэлһөөр. Джордж Гершвинэй зохёоһон «Порги ба Бесс» гэжэ хүгжэмтэ драмые К. С. Станиславскиин ба В. И. Немирович-Данченкын нэрэмжэтэ театрын сценэ дээрэ артистнууд хоёрдохёо харуулба. Театрын зал соо хүн зон олоороо суглараа.

США-гэй урда зүгэй городуудай нэгэнэй негритянска кварталда ажаһуугшадай байдалые энэ зүжэг харуулна. Негритянска дуунай аялганууд зүжэгэй гол хубинь болоно.

Зүжэгэй гол рольнуудые Лесли Скотт (Порги), Марта Флауэрс (Бесс), Лоренцо Фуллер (Спортинг Лайф), Джон Мак-Карри (Кроун) наадаа.

Нүхэд Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. А. Суслов, Н. С. Хрущев, Д. Т. Шепилов зүжэг наада мүн лэ хараһан байна. (ТАСС).

Манай түрүүшүүл

Үшөөтэйн МТС-эй тракторист Алексей Эрдынеевич Гуржабон алдарта ажалаараа суурхана. Үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Гуржабон «С-80» тракtoраар 1500 гектар газар хахалһан, 4 тонно түлишэ арьбалһан байна. Нүхэр Гуржабон мүнөө заһабарилгада һайнаар хүдэлнэ. А. Мантаевай фото.

Республикын МТС-үүдтэ трактор, комбайнуудай заһабарилгын ябаса тухай 1956 оной январиин 10-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

МТС-үүд	Трактор заһабарилга	Комбайн заһабарилга
Түнхэнэй	119,4	5,8
Тимлюйскэ	100,0	—
Ехэ-Кударын	97,8	21,0
Саянтын	93,4	31,2
Хориин	89,2	—
Бургалтайн	89,1	15,3
Кяхтын	88,5	40,0
Сэлэнгын	87,8	—
Хамнигадайн	85,3	—
Ново Брянскын	80,0	—
Үдын	79,4	—
Суулгын	78,7	—
Селендумын	75,6	20,0
Ехэ Куналейн	75,0	40,0
Окино Ключевскойн	75,0	—
Баргажанай	74,1	10,0
Кабанскын	73,8	40,0
Сүхын	72,2	—
Эгэтын	71,4	11,1
Иволгын	69,5	—
Тарбагатайн	68,1	—
Бичурын	67,5	36,3
Цагаан Усанай	66,6	—
Үшөөтэйн	65,9	—
Курбын	65,3	23,0
Куйтунска	65,1	—
Закаменай	64,5	—
Итанциин	64,2	—
Бага Куналейн	63,0	4,7
Гашейн	61,7	—
Хэжэнгын	59,6	26,0
Погранична	56,5	60,0
Кыренэй	56,5	—
Сосновско	56,4	12,5
Ториин	45,4	—
Жиримскэ	34,7	30,7
Хонхолойн	34,4	43,7
Чесанын	24,5	—

ССССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент М. А. Шателендэ Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгохо тухай

Ороноо электрификацилха талаар гайхамшагта габьяа харуулһаиинь, олон жэлдэ научно-педагогическа ажал-ябуулга хэһэнэйнь түлөө, ...наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, СССР-эй Наукануудай академиин ...үүн-корреспондент Шателен Михаил Андреевичтэ Ленинэй орден, ...дуур ба Балта» гэжэ алтан медаль барюулгатайгаар Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль,
1956 оной январиин 12.

Хани барисаата Индидэ эльгээгдэхэ ашаан

ОДЕССА, январиин 11. (ТАСС). ...а далайда ябадаг «Ставрополь» ...э томо теплоход Рангунһаа һая... ерэжэ, Советскэ Союзда зорюу...даһан сай, кофе болон бусад то...ууудые Бирманскэ Союзһаа аса.... Одесскэ портдо энэ суднада ...а тээлгэ үсэглэдэр эхилээ. Хани ...исаата Индидэ эльгээгдэхэ самоходно комбайнууд, гусенична тракторнууд, автогрейдернүүд, сеялкэнүүд, механическа нүүдэл мастерскойнууд энэ суднада ашагдана.

Портын хүдэлмэрилэгшэд хадаа теплоходто ашаа түргэнөөр тээжэ, Бомбей орохо рейсэдэ судные болзорһоонь урид ябуулха уялга абаа.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Кукуруза тарилгада хүдэлмэриин хүсэн ехээр хэрэглэгдэхэеэ болибо

ГЛИНЯНЫ. (Львовско область). Кукуруза тарилга юрын орооһото культурануудые тариһанһаа хүшэр бэшэ юм гэһэн үгэнүүдые бэшээтэй плакадуудые районой олохон тосхонуудта ябахадаа хаража болохо байна. Эдэ үгэнүүдэй тон зүб байһыень колхозуудай ажал хүдэлмэриин үрэ дүн гэршэлэн харуулна. Нэгэ центнер орооһото культура ургуулан абахын тулада район дотор дунда зэргээр хэды шэнээн ажалта үдэр гаргашалагдаһан байгааб, мүн тэды шэнээн ажалта үдэр нэгэ центнер кукуруза ургуулан абахын тулада гаргашалагдаһан байха юм.

Жэшээлхэдэ, Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо 60 гектар тарилгын гектар бүриһөө 52 центнер кукурузын орооһон абтаһан байха юм.

Газар уһалалгын талаар туршалга хэхэ Каракумска станци

АШХАБАД. Мары городһоо 30 километрын газарта, мүнөө баригдажа байһан Аму-Дарья—Мургаб гэжэ каналай трасса шадар газар уһалалгын талаар туршалга хэхэ Каракумска станци эмхидхэгдээ. Каракумска канал шадарай газарые ашаглаха арга методүүдые энэ станци зохёохо байна.

Энэ станцида 250 гектар газар үгтэнхэй. Мүнөө станциин коллектив хабарай тарилгада бэлэдхэжэ эхилээ. (ТАСС).

300 гектар шэнэ бэлшээри

ТАЛДЫ-КУРГАН. Семиречиин колхозууд жэл ерэхэ тудам шэнэ бэлшээри ашаглана. Ащибулак гэжэ тужа шадар үнгэрэгшэ үбэл хүрэтэр адуу мал бэлшээгдэдэггүй байһан юм. Зунай үедэ эндэ табан худаг малтагдаа. Саркандска районой хүдөө ажахын хоёр артель хонишодой гэр байра, мүн хонидой байра бариһан байгаа. Мүнөө Ащибулагай тала дайдаар 15 мянга гаран толгой хониин бэлшэжэ ябадаг.

Табадахи табанжэлэй үедэ Семиречиин колхозууд гурбан зуу мянга гаран гектар шэнэ бэлшээри ашагладаг болоо.

(ТАСС).

Сталинградска тракторна завод Индидэ эльгээхын тула «ДТ-54» маркын 40 гусенична трактор бүтээбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Индидэ «ДТ-54» маркын тракторнуудые эльгээхэ бэлэдхэл хэгдэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Колхозно, совхозно барилгада бутово шулуун хэрэглэгдэнэ

СТАЛИНГРАД. Сталинградска, Саратовска, Воронежско, Ростовско болон Каменска областьнуудта песчаник ба известняк гэжэ шулуунуудай баялиг уурхай һүүлэй үедэ нээгдэһэн байна. Иимэ шулуу колхозууд болон совхозууд барилгын материал болгон үргэнөөр хэрэглэжэ шадаха байна.

Сталинградска областиин Камышинска, Даниловска, Михайловска, Фроловско, Луговско, Сарпинска. Палласовска болон бусад районуудта иимэ шулуун элбэг юм.

«Сталинградвзрывпромой» коллектив колхозно ба совхозно барилгада хэрэглэхын тулада бутово шулуу абаха талаар туршалгануудые амжалтатайгаар хэһэн байна. Шулуу малтан абадаг хэдэн газар мүнөө ашаглалгада үгтөө.

Барилгын нютагай материалнууд улам ехээр абтадаг боложо байна. «Сталинградвзрывпромой» үйлэдбэриин участогууд шулуу малтан абадаг газарнуудые нээһэнһээ хойшо 400 мянга гаран кубометр шулуу тэһэлэн абажа, заһаһанайнгаа һүүлээр колхозууд болон совхозуудта дамжуулан үгэһэн байна. Иимэ шулуугаар гэр, малай байра болон ажахын бусад барилгануудые бодхоолгодо хэрэглэжэ болохо юм.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри ябуулна

Энэ жэлдэ үндэр баян ургаса абахын түлөө Түнхэнэй МТС-эй механизаторнууд бүхы колхознигуудтаяа хамта хабарайнгаа тарилгада һайнаар бэлэдхэл ябуулжа байна. Мүнөө МТС-най тракторнуудаа заһабарилжа дүүргээд, хүдөө ажахын машинануудай, тэрэ тоодо комбайнуудай заһабарилга хэжэ байнхай. Мүн заһабарилгаһаа сүлөө гараһан хүнүүдээ малай байра барилгын болон бусад хүдэлмэридэ табяабди.

Заһабарилгын хүдэлмэриие амжалтатайгаар ябуулхадамнай манда юун туһалааб? Түбхын түрүүндэ энэ хүдэлмэриие түрүү, узловой аргаар эмхидхэдэг болообди. Энээн тушаа нёдондо жэл мүн лэ һайн дүй дүршэл оложо абаһан байгаабди. Мүнөө жэл нёдондонойнгоо алдуу эндүүе хараадаа абажа, МТС-эй дирекци болон партийна бюро заһабарилгын хүдэлмэридэ эртээнһээ бэлдэжэ эхилээ һэн. Юуб гэхэдэ, узловой аргаар заһабарилга эмхидхэхэдээ узел бүхэниие саг дары хэрэгтэй болоһон зүйлнүүдээр, запасной частьнуудаар хангаха хэрэгтэй. Тиигээгүй һаа нэгэ узелынь нүгөөдэхи узелайнгаа хүдэлмэри һаатуулха гэхэ гү, али бүхы заһабарилгын хүдэлмэриие гэдэргэнь татаха болоно бшуу.

Гэхэтэй хамта, мүнөө жэлэй заһабарилга дээрэ шадаал һаа үсөөн хүнүүдые хабаадуулжа, олон узел бии болгохо гэжэ оролдоһон байнабди. Жэшээнь, заһабарилга дээрэ МТМ-гэй хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта 45 хүн ажаллаа. Тэдэнэр 14 узелнуудаар хубаарилагдажа табигдаа һэн. Иигэжэ хүдэлхэдөө гэхэ гү, али хүн бүхэн нэгэ янзын хүдэлмэри ходо хэжэ байхадаа дадал ехэтэй болоод, ажалайнгаа бүтээсые болон шанарые һураггүй ехээр дээшэлүүлнэ. Тиимэһээ нүхэр Митхеевэй мотор хабсаралгын узел үдэрэйнгөө даалгабариие 150—160 процент, нүхэр Тахановай заһагдаһан детальнуудай шанарые шалгадаг узел 130—150 процент хүрэтэр даалгабаряа дүүргэнэд.

Гадна, заһабарилгын хүдэлмэриие энэ аргаар ябуулхада һайниинь юуб гэхэдэ, узелнуудай хэжэ байһан хүдэлмэриие түсэблэжэ, тэрэнэй дүүргэлтые шалгахада ехэхэн таатай байна. Тиин бидэнэр хүдэлмэриингөө һүүлдэ узелнуудай үдэр бүхэнэй дүнгүүдые хэлсээд, тэдэнэй үглөө үдэртэ хэхэ хүдэлмэриин даалгабаринуудые тодорхойлнобди. Иигэжэ манай узелнууд тусхай графигаар хүдэлмэрилжэ, бүхы арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэдэг болоо.

Заһабарилгын хүдэлмэриие улам һайжаруулха ба үндэр бүтээсэтэй болгохын түлөө манай партийна организаци механизаторнуудай дунда эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулаа. Мүн энэ хүдэлмэридэ тус МТС-эй зонодохи партиин айкомой инструкторска группа ехээр туһална. Партийна суглаан болон бюрогой заседанинууд дээрэ «Заһабарилгын хүдэлмэриие һайн шанартайгаар дүүргэхэ», «Механизаторнуудай дунда социалистическа мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ» гэһэн асуудалнууд зүбшэгдэжэ, коммунистнуудта тусхай даалгабаринууд үгтэдэг байгаа.

Гэхэтэй хамта, манай парторганизациин хүтэлбэри доро томохон агитколлектив хүдэлмэрилнэ. Энэ агитколлективтэ бүхыдөө 16 агитаторнууд бии. Тэдэнэй 14-ниинь коммунистнууд, комсомолецууд болоно. Эдэнэр хүдэлмэришэдтэ газетын шэнэ һонининие, һүүлэй үедэ боложо байгаа ехэ ехэ событинуудые, механизаторнуудай түрүү дүй дүршэл тухай хөөрэжэ үгэдэг. Жэшээнь, агитаторнууд С. Таханов, Н. Сороковиков, Л. Белов, М. Астраханцев, В. Манзаров гэгшэд ойлгууламжын хүдэлмэри һайнаар ябуулхаһаа гадна, үдэрэйнгөө даалгабариие хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, ажалай эрхим жэшээ харуулдаг.

Ойлгууламжын хүдэлмэриие бүри һайн шанартай, нүлөө ехэтэй болгохын тулада агитаторнуудай дунда хододоо лекци, элидхэл, семинарнууд болодог. Илангаяа харуулан ойлгуулха агитациие үргэнөөр хэрэглэнэбди. МТМ соомнай газетнэ витринэ, лозунгнууд, парти, правительствын гаргаһан тогтоолнуудые харуулһан плакадууд, социалистическэ мүрысөөнэй дүнгые харуулдаг показателиин доска бии. Мүн узелнууд соомнай социалистическэ уялгаһаа абтаһан «Уялга абаал һаа —дүүргэ!», «Үдэрэйнгөө даалгабариие шанартайгаар дүүргэ!», «Ажалдаа нэгэшье минута бү хожомдо!» гэһэн ба бусад лозунгнууд бии.

Механизаторнуудай журамые бэхижүүлхэ, ажалайнь бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ханын газетэ, «Дайшалхы хүудаһанууд» ба «Молни» ехэхэн үүргэ дүүргэнэ. Саг үргэлжэ гаргагдажа байдаг ханын газетэдэ түрүүшүүлэй дүй дүршэл болон мүрысөөнэй дүнгүүд харуулагдадаг. «Молни», «Дайшалхы хуудаһануудта» залхуу, журам эбдэдэг, ажалдаа голодоһо гаргадаг хүнүүдые шүүмжэлдэг байнабди.

Социалистическэ мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, тэрэндэ бүхы механизаторнуудые эдэбхитэйгээр хабаадуулхын тулада 10 үдэр бүхэндэ үйлэдбэриин суглаа үнгэргэнэбди. Тус суглаан дээрэ социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргажа, түрүү ябаһан узелнуудта МТС-эй дирекци, партийна болон профсоюзна организацинуудай зүгһөө дамжуулгын улаан туг барюулагдадаг юм. Мүн эдэ суглаанууд дээрэ ажалай журам, хүдэлмэриин бүтээсэ тухай асуудалнууд зүбшэгдэжэ, саашанхи зорилгонуудаа хэлсэдэг байнабди. Илангаяа социалистическэ мүрысөөнэй дүнгөөр нүхэр С. Тахановай болон Ф. Митхеевэй узелнууд түрүү зэргэдэ гаража хэды дахин дамжуулгын Улаан туг абаһан байха юм.

Гэхэтэй хамта, манай парторганизациин хүдэлмэридэ дутагдалнууд олон. Партийна организациин бюро профсоюзна болон комсомольско организацинуудые үшөө муугаар хүтэлбэрилнэ. Тиимэһээ олонхи комсомолецууд, профсоюзай гэшүүд мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябанагүй. Илангаяа колхозой фермэ дээгүүр байдаг механизаторнууд ажалай журам муугаар сахина, хүдэлмэридөө жэшээ харуулнагүй.

Тиигэбэшье, бии байһан дутагдалнуудаа дары усадхажа, хүдөө ажахын бүхы машинануудай заһабарилгые партиин XX съезд болотор эрхим шанартайгаар дүүргэхэ зорилго манай урда табигданхай.

С. Намжиев, Түнхэнэй МТС-эй партийна организациин секретарь.

Хүдөөгэй ажалшадта һонирхолтой лекцинүүд уншагдана

Хориин аймагай Дээдэ-Курбын лекторскэ нэгэдэлэй гэшүүд ажалшадай дунда олон лекци уншана.

Курбын долоон жэлэй һургуулиин багшанар лекци уншалгада эдэбхитэйгээр хабаадана. Декабрь һарада олохон лекци уншагдаа. Атомна хүсэн, Индиин ба Хитадай арадуудай ажалай амжалта, советскэ залуу хүнэй моральна шэнжэ шанар тухай лекцинүүд шагнагшадые ехэ һонирхуулһан байна.

Мүн Т. С. Мальцевай аргаар газар элдүүрилхэ тухай лекци колхознигуудые ехээр һонирхуулба.

Лекторнууд А. Н. Снегирева, Д. Ф. Акулова, Р. П. Карпова, Б. Г. Гончикова, Л. П. Таранчук, Б. П. Воронин гэгшэд лекцинүүдые һайнаар уншана.

Н. Нанзатов.

ПАРТИЙНА ХРОНИКО

СЕКРЕТАРИИН ТООСООН ШАГНАГДАБА

Партиин Зэдын айкомой бюро үбэлжэлгын үедэ малшадай дунда политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха хэмжээ абажа байна. Энэ асуудалаар агитаторнуудай семинар хаа хаанагүй үнгэргэхэһөө гадна, бюрогой заседани дээрэ парторганизацинуудай секретарьнуудай тоосоон шагнагдана.

Һаяхан Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Таракановскиин тоосоон бюро дээрэ шагнагдаба. Эндэ һү багаар һаагдажа, малай үбэлжэлгэ, илангаяа залуу малай үбэлжэлгэ хангалтатүйгөөр үнгэргэгдэжэ байһан байна.

Малшадай дунда политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ тушаа парторганизациин секретарь нүхэр Таракановскидо айкомой бюро зохихо заабари үгэбэ.

АГИТАТОРНУУДАЙ КУСТОВОЙ СЕМИНАР

Партиин айкомой пропаганда ба агитациин таһаг агитаторнуудай кустовой семинар аймагай центртэ ба Усть-Баргажан тосхондо һаяхан үнгэргэбэ.

Аймагай центртэ үнгэргэгдэһэн семинар дээрэ «Политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха хэрэгтэ агитаторнуудай зорилгонууд» гэһэн асуудалаар партийна библиотекые даагша нүхэр Санжиев элидхэл хээ.

Усть-Баргажан тосхондо үнгэргэтдэһэн семинар дээрэ «Ажахын үнгэрһэн жэлэй дүнгүүд ба хүдөөгэй агитаторнуудай зорилгонууд» гэһэн темээр КПСС-эй айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Бодров элидхэл хэһэн байна.

Семинарнууд дээрэ агитаторнууд хүдэлмэриингөө дүй дүршэлые андалдан абалсаба.

КПСС-эй XX съездын ойртохо тудам, манай республикын ажалшадай дунда социалистическэ мүрысөөн улам үргэнөөр дэлгэрнэ. Улан-Удын Железнодорожно районой промкомбинадай оёдолшо Татьяна Петровна Шанарова эрхим ажалаараа шалгаран, халаан бүхэнэйнгөө даалгабариие 150 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Т. П. Шанарова ажаллажа байна.

А. Мантаевай фото.

КЯХТЫН АЙМАГТА

ТҮЛ АБАЛГА ЭХИЛЭЭ

Маленковой нэрэмжэтэ колхозой отарануудта хонид хурьгалжа эхилээ. Тус колхозой хонишод хонидоо хоёрдохи жэлээ үбэл хурьгалуулжа байна. Үнгэрһэн жэлдэ бүхы эхэ хонид искусственнаар үрэжүүлэгдэһэн юм. Мүнөө бүхы отарануудта хамта дээрээ 600 хурьган абтаад байна. Хонишон Н. Г. Балдановай отарада 150 гаран хурьган абтаа. Хонишод Б. Г. Гармаева, Б. Токтохоева, Ц. Дансарунова, З. Гыгмытова гэгшэд хонидоо һайнаар хурьгалуулжа байна.

Колхознигууд үнгэрһэн жэлдэ хонидой хоёр байра бариад, Субагтын Орой гэжэ нютагта 3-дахи байра барижа дүүргэхэнь.

КОЛХОЗУУД ШЭНЭ МАШИНАНУУДТАЙ БОЛОО

Жэлһээ жэлдэ аймагай колхозууд шэнэ машинануудые абана. Ганса декабрь һарада Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз ашаанай хоёр машина абаһан байна. Мүн Калининай нэрэмжэтэ колхоз «ЗИС» маркын хоёр машина абаба. Маленковой нэрэмжэтэ колхоз «ГАЗ-69» маркын машинатай болоһон байна. Мүнөө эдэ колхозууд 8—10 машинатай.

АЖАЛШАДТА ЭД БАРАА

Аймпотребсоюз 1955 ондо колхозуудта ба колхознигуудта ажахын болон үйлэдбэриин эд бараа хахад миллион түхэригтэ худалдаһан байна. Шифер, цемент, сонхын шэл, автомашина, мотоцикл болон барилгын элдэб материалнуудые хоёр дахин ехээр хэрэглэдэг болоо.

Хүдөөгэй зондо 1955 ондо промышленна ба эдеэ хоолой элдэб товарнууд 1954 онойхиһоо 650 мянган түхэриг үлүү ехээр худалдагдаа.

ҺҮН ЕХЭЭР ҺААГДАДАГ БОЛОБО

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой правлени һүнэй-товарна фермэнүүдэй мүрысөөнэй үнгэрэгшэ гурбан һарын дүн гаргаа. Б. Н. Цыреновэй даадаг МТФ-гэй һаалишад түрүү һуури эзэлээ. Тус фермэ 1955 оной октябриин 1-һээ январиин 1 болотор үнеэн бүриһөө 204 литр һү һааһан байна.

Илангаяа һаалишад Д. Д. Самдакова, Н. Б. Ванчикова, Ц. Д. Цыренова, Д. М. Цыбиктарова болон бусад һү ехээр һаагаа. Һаалишан нүхэр Ванчикова ганса декабрь һарада үнеэн бүриһөө 108,6 литр һү һааһан байна.

Һүнэй-товарна түрүү фермэдэ колхозой правлениин ба парторганизациин дамжуулгын Улаан туг барюулагдаа.

ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР

Кяхтын гуталай фабрика аймагай түрүү предприятинуудай нэгэн юм. Фабрикын хүдэлмэрилэгшэд 1955 оной үйлэдбэриин түсэбые 113 процент дүүргээ. Түсэбһөө гадуур 631 мянган түхэригэй кирзовэ сабхинуудые оёһон байна.

Гутал оёгшод шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ 6-дахи табанжэлэй түрүүшын жэлэй даалгабариие дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Январиин эхинһээ хойшо тус фабрика даалгабаряар үгтэһэн ассортиментнүүдээрээ продукци түсэбһөө гадуур гаргажа үргэлжэлһөөр.

А. АНТОНОВ.

ШЭНЭ ГАРАҺАН ТҮЛНҮҮДЭЭ ТОБИР ТАРГАНААР ТҮЛЖҮҮЛЭЕ

Малынь туража байна

Адуу малаар баян Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо малай үбэлжэлгэ муугаар үнгэргэгдэжэ байна. Колхоз соогоо эгээл томо һүнэй-товарна гурбадахи фермэ (даагшань С. Хамниганов) малай байхада ехэ таатай Борогол гэжэ газарта үбэлжэдэг юм. Эндэ малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхэ бүхы арга боломжо бии.

Гэбэшье, тус фермэ үбэлэй сагые бэлэдхэлгүйгөөр угтаһан дээрэһээ малайнгаа үбэлжэлгые эмхигүйгөөр үнгэргэжэ, хүсэ шадалыень ехээр доошолуулжа байна. Жэшээнь, Б. Эрдыниевэй даажа байһан залуу малай гүүртэдэ ехэ бэрхэшээлтэй байдал тохёолдонхой. Юуб гэхэдэ, эндэ 100 гаран буруу ехээр туража, хүсэ шадалаа алдаа. Юундэ иигэжэ үбэлжэлгын эхеэр малаа тураабаб гэхэдэ, эндэ малынь һайн, дулаан байраар хангагдаагүй, эдеэлүүлгэ ба харууһалгань муугаар эмхидхэгдэһэн байна. «Энэ жэлдэ малнай тэжээлээр дутуу» гээд, тус фермынхид үбһэеэ арьбалха гэжэ, малдаа нэмэлтэ тэжээл үгэнгүй, шанга хүйтэнэй болотор бэлшээридэ адуулжа, ехэ алдуу хэһэн байна. Энээн дээрэһээ залуу мал, илангаяа бурууннуд үбэлжэлгынгөө эхеэр хүсэ шадалаа горьтойхон гээгээ.

Теэд мүнөө малай иигэжэ шадалаа гээжэ, ашаг шэмээ доошолуулжа байхада, эдеэлүүлгыень һайжаруулха хэмжээ абтанагүй. Эндэ малай эдеэлүүлгые эмхидхэлгэдэ олон бэрхэшээл тохёолдоно. Юуб гэхэдэ, шаргануудай дутуу дээрэһээ үбһэ, концентрадаа саг соонь зөөжэ, малаа тэжээлээр гүйсэд хангаха аргагүйдэнэ. Мүнөө энэ фермэдэ үдэр бүри нэгэ нэгэ шарга шэнээр хэгдэнэ, теэд тэрэнь олон гүүртэнүүдтэ хүртэнэгүй. Мүн малаа буйлуулагдаһан тэжээлээр эдеэлүүлжэ шаданагүй. Нэгэ зарим гүүртэдэ кормозапарнигууд тодхоһон аад, саг үргэлжэ хүдэлгэгдэнэгүй. Юундэб гэхэдэ, тус фермэ үбэлдөө түлихэ түлеэгүй байшоо. Мүнөө ойһоо түлеэ шэрэхэ гэхэдэнь, мүн лэ шарга тоногынь дутажа, олон бэрхэшээл ушарна.

Мүн эндэ малайнь байранууд һайн бэшэ. Зарим байрануудынь заһабарилагдаагүй тула хүйтэн ба шииг нойтотой. Тиимэһээ малынь һүниндөө ехээр даарана, хайрагдана. Иимэ баримта мүн лэ нүхэр Эрдыниевэй гүүртэдэ үзэгдэдэг.

Малай эдеэлүүлгэ, харууһые иигэжэ муугаар эмхидхээд, тэдэнээ үбэлжэлгын эхеэр тураажа, ашаг шэмыень доошолуулжа байһанаа тус фермые даагша нүхэр Хамниганов «Малдамнай бардам хүрэхэ тэжээл үгы, фермэмнай хүдэлмэришэдөөр хүсэд хангагдаагүй» гэжэ тайлбаридаг. Теэд үнэндөө, энэнь буруу байна. Тус фермэдэ мүнөө тэжээл болон хүдэлмэришэд дутана бэшэ, харин ажалай эмхидхэл ехэ Илангаяа үбһэ, түлеэ зөөгш мүн тэжээл буйлуулха хүдэлм шэдэй дунда ажалай эмхидхэл лаар табигданхай. Тэдэнэй а лайнь бүтээсэ тон бага, олон үдэрэйнгөө даалгабариие дүүр гүй.

Энэ фермэдэ ажалай эмхидх ба малшадай ажалай журамай и муу байһанай шалтагааниинь гэхэдэ, эндэ һүүлэй үедэ ниитэ-по тическэ хүдэлмэри ехээр һулад даһан байна. Жэшээ болгон хэл дэ, нёдондо фермын дэр яһала һайн шэнэ гэр баригда культбаза эмхидхэгдэһэн юм. Т тэрэнь, юундэшьеб, мүнөө хүдэл рилнэгүй. Малай үбэлжэлгын эх хэһээ хойшо энэ культбаза д малшадай дунда политическэ хү мэри һайнаар ябуулагданагүй, т нэй культурна эрилтыень ханг талаар юушье хэгдээгүй ша Колхозой партийна организац секретарь нүхэр Санжиев иимэ б дал һайн мэдэжэ байгаад, куль зые даагша нүхэр Элбеновтэ ям шье эрилтэ хэнэгүй.

Малай үбэлжэлгын эхеэр энэ ф мэдэ тохёолдоһон бэрхэшээл байдалые түргэн зайсуулхын т тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд, рүүлэгшэ нүхэр Цыденов яарал хэмжээ абаха ёһотой.

О. Раднае
манай корреспонд

Шэнэ аргаар түлжүүлэгдэнэ

Ороной хүдөө ажахые хүгжөөхэ тушаа КПСС-эй Центральна Комитедэй январска Пленумэй түүхэтэ тогтоолой гараһанай һүүлдэ Яруунын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ажахынгаа олзо доход ехэтэй һалбари—хони үсхэбэрилгые хүгжөөлгэдэ онсо анхаралаа хандуулжа, хонидойнгоо тоо толгой хоёр — гурба дахин олошоруулха, ашаг үгэлгыень горьтойгоор дээшэлүүлхэ гэжэ шиидэһэн байгаа.

Хараалһан хэмжээ-ябуулгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын тула эндэхи хонишод ажал хүдэлмэридөө түрүүшүүлэй баян дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэнэ. Эндэ хурьгад кошарно-базова аргаар хоёрдохи жэлээ түлжүүлэгдэжэ байнхай. Мүнөө колхозой отарануудта үбэлэй эртын хурьгад түлэг дундаа абтажа байна. Жэшээлхэдэ, Александра Цыдыповагай отарынхид эртын хурьгадые абажа захалһаар хахад һара болобо. Эндэ мүнөө 200-гаад хурьгад абтаад, кошарно-базова аргаар түлжүүлэгдэжэ байна. Абтаһан бүхы хурьгад һайнаар томо боложо байнхай. Отарын хонишод хурьгалһан, мүн хурьгалха хонидойнгоо хүсэ шадалые һуларуулхагүйн тула ехэ оролдолго гаргана. Мүнөө хонидой хурьгалжа байха үедэ тэдэниие харууһалга ба эдеэлүүлгэдэ анха ехээр хандуулагдадаг болоо.

Энэ отарынхид КПСС-эй XX съ дын хүндэлэлдэ 100 эхэ хонин бү һөө 115 хурьга абажа түлжүүл хонин бүриһөө 2,5 килограмм но хайшалха социалистическэ уя абаба.

Мүн тэрэшэлэн Нимбу Дашие отарада хонид хурьгалжа захал Эндэ хурьгад мүн лэ кошарно-ба ва аргаар түлжүүлэтдэхэ юм. К хозой хонишод шэнэ түл абалг бэлэдхэл һайнтайгаар угтаад, эм тэйгээр үнгэргэжэ байна.

Ц. Дандаро

Эртын хурьгад олоороо абтана

Ойрын жэлнүүдтэ нооһо абалгаяа эрид дээшэлүүлхэ гэжэ шиидэһэн Закаменай аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ олонхи хонидоо үбэл, хабар эртэ хурьгалуулха гэжэ шиидэһэн байна. Тиин үнгэрэгшэ зун, намартаа анха түрүүшынхеэ иимэ олоор, хэдэн зуугаадаараа эртэ ороондо оруулагдаһан байгаа. Мүнөө колхозой зарим отарануудта хонид хурьгалжа захалба. Жэшээлхэдэ, урда жэлнүүдтэ хурьгадые абаха, нооһо хайшалха талаар һайн амжалта туйлажа, аймаг соогоо нилээд суута гараһан Даша Дамбаевай отарада хонид олоороо хурьгалжа эхилээ. Шэнэ жэлэй гараһанһаа хойшо 120 гаран хурьгад абтаад байна. Абтаһан бүхы хурьгад гарзагүйгөөр тэнжэжэ байнхай.

Һүүлэй үдэрнүүдтэ хонид бүри олоороо хурьгалжа захалба. Хонишод хонидойнгоо хурьгалха байра соо һүниндөө ээлжээгээр һахижа хононо.

Үнгэрэгшэ жэлдэ энэ отарынхид үбэл абаһан хурьгадаа кошарно-базова аргаар түлжүүлһэн юм. Мүнөөшье шэнэ абтаһан хурьгад энэ түрүү аргаар түлжүүлэгдэжэ байна.

Үнгэрэгшэ зундаа таряанажалай бригадынхидай туһаламжаар отарын хонишод үбэлжэлгын үедэ хонидтоо бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэжэ абаа һэн. Отарын үбэлжэжэ байһан газарта үбһэ тэжээл ехээр зөөгдэжэ бэлэдхэгдээ. Хурьгалха, мүн хурьгалһан хонид һайхан үбһэ дуратай соогоо эдинэ. Хонид хүсэ шадал һайн.

Энэ отарын хонишод Мария Ба ева, Цыпил Дашиева, Тогоошо Р чинова гэгшэд мүнөө хонидойн олоороо хурьгалжа байхада бү оролдосоо гарган ажаллажа бай Энэ отарынхид мүнөө жэлдэ 100 хонин бүриһөө 110-һаа үсөөн бэ хурьга абажа түлжүүлхэ уя абаа.

Мүн колхозой бусад отарануу эртын хурьгад абтажа захалаа. Ж шээлхэдэ, нүхэр Цыбеновагай о рынхид үбэлэй түрүүшын хурьга абаад байна. Эндэ хурьгад мүн кошарно-базова аргаар түлжүүл дэхэ юм.

Д. Аюшеев

Алтайска хизаар. «Урожайный» гэжэ таряанажалай совхоз шэнэ газар дээрэ байгуулагдаһаар 8 һара болоо. Эндэ ажаллахаяа ерэһэн хүнүүд хабарай тарилгада бэлэдхэл хэжэ байнхай. Ерэхэ хабар 20.000 гектарта орооһото культурануудые тариха юм. Мүнөө тракторнууд заһабарилагдажа, үрэһэ хүрэнгэнь сэбэрлэгдэжэ байнхай. Хүдэлмэришэд агротехническэ эрдэмдэ һурана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Агротехническэ курсын һуралсал. «Ургамалнуудай бүридэл» гэһэн темээр совхозой главна агроном Ф. И. Колупаева заняти үнгэргэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Ниитын ёһо гуримые һайнаар сахихын түлөө

...анай орондо ниитын ёһо гуримые ...нэтэ һайнаар сахижа, ажалша хүдэлмэрилхэ, амарха хэрэгтэнь ...ай зохид эрхэ байдал байгуул... шухала зорилгонуудай нэгэн болоно.

Ниитын ёһо гуримые, социалистическэ өөринсэ, советскэ хүнүүдэй хубийн зөөри болон аюулгүй байдалые хамгаалха талада советскэ милици айхабтар ехэ үүргэ дүүргэдэг байна.

...анай республикын ажалшад милициин хүдэлмэрилэгшэдэй ажалые ...рөөр сэгнэдэг, ажалдаа ...сэхээр, үүсхэлтэйгээр хан... ...адые хүндэлдэг болонхой. Гэхэ ...а, милициин зарим организацинууд ... хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилдэг. «Милици туһалаагүй», «Барихан улгэмни милицидэ дарагдашоо» ...мэтын гомдолнууд ажалшадай ...үүсөөн бэшэ ороно. Милициин ...мэрилэгшэд ажалдаа бии байдутагдалнуудые усадхахын, ...район, тосхон бүхэндэ ниитын ...өэтэ гурим байгуулхын түлөө ...хэ абажа байна.

...зуура, милициин органууд ...н жэшээтэ гурим хаа хаанагүй ...а зоригоео ниитын зүгһөө ...туһаламжа абаад байһан сагамжалтатайгаар шиидхэжэ ...ха юм. Профсоюзна, комсомольско организацинууд, тэрэшэ бүхы советскэ хүнүүд милициин ...нуудта туһалха уялгатай. Энэ ...тэй уялгаа һайнаар ойлгоһон ...тоото хүнүүд милициин ...дэр ...ин хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр ...лна. Эдэнэр ажалаа дүүргэмэ театр, кинонуудаар, магазин болон садаар, үйлсөөр ябажа, ...ын гурим сахилсадаг болоо.

Милициин органуудай ажа... ...лгада олон янзаар туһалжа бо... юм. Милициин хүдэлмэридэ ...ха бригадада хүнүүд һайн... ...раа олоороо хабаадалсадаг бо... ...ин хүдэлмэрилэгшэд эдэбхитэй... ...нийн бригадануудые эмхидхэжэ, ...ын гурим сахилсадаг болоо.

...лицидэ туһалха бригаданууд ...улжад болон аюултай хулигаа... ...рэлтэй зүрхэтэйгээр ба... ...Энэн тухайда үсэн бэшэ жэ... ...дые харуулжа болохо байна. ...лицидэ туһалха бригадын ...р нүхэр Куц Улан-Удэ городой ...нийн хордохи отделениин ...мэрилэгшэдтэ ехэ туһа хүргэ... Нүхэр Куц милицидэ туһалагтай суглаа ябалсажа хулигаа... ...болон хулгайшадые, ниитын ...м эбдэгэ бусадые хүнүүдые ...тэ бэшэ барилсаа. Мяха-консервэ комбинадай хүдэлмэришэн С. ...чев милициин хүдэлмэридэ му... эдэбхитэйгээр хабаадалсана. ...р Грачевой туһаламжаар милициин хүдэлмэрилэгшэд хулгайшад ...ин тонуулшадые баряа. ...Н. Лебедев эдэбхитэй ажалаа... милициин дүрбэдэхи городской ...ениин хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ...хэ хүндэтэй болонхой. Тэрэ ...за 1953 оноһоо хойшо милицидэ туһалха бригадын гэшүүн байха зуура, городой ажалшадай амгаланые ...һүүха ба амарха хэрэгтэнь ехэ ...хэн байна. Нүхэр Лебедев милициин управлениин зүгһөө ...тэ бэшэ урмашуулагдаа.

Гусиноозерск городто ажаһуудаг Михаил Бутаков, Григорий Ткачев, Петр Баннов гэгшэд милицидэ туһалха бригадада хабаадалсаха зуураа, уялгадаа дуратайгаар, үнэн сэхээр хандадаг болоо. Гүрэнэй ба гражданинуудай үнэтэ зөөри хулууһан хэдэ хэдэн гэмтэ этэгээдүүд дээрэ дурсагдаһан нүхэдэй туһаламжаар милицидэ баригдажа, харюусалгадаа хабаадуулагдаа.

Ниитын организацинуудһаа, тэрэшэлэн милицидэ туһалдаг бригадануудай гэшүүдһээ гадна, советскэ гражданинуудшье милициин хүдэлмэридэ али болохо туһаламжа үзүүлнэ. Жэшээнь, Прибайкальска аймагай Турантаево тосхоной сельподо нэгэтэ һүни тонуул орожо, 5 мянган түхэригэй эд бараа хулууһан байгаа. Тэрэ үедэ Татаурово станциин дежурна байһан С. И. Тимко магазинда хулгай ороһон тухай дууламсаараа хулгайшад тухай һураг шалжа оробо. Тус бүридөө мешок бариһан хоёр танигдаагүй хүн үдэрэй 4 часта Мысовая станциһаа паровозоор гараба гэһэн һураг дуулаад, нүхэр Тимко Селенга станцидахи милицидэ дуулгаһан юм. Нүхэр Тимкогой туһаламжаар хулгайшад уданшьегүй баригдаһан, хулууһан эд бараанииһь бусаагдаһан байгаа.

Горпищеторгын хүдэлмэрилэгшэ Н. Семеркин 1955 оной август һарын нэгэ һүни газаа хүнэй хуугайлхые дуулаад, үйлсэдэ гарамсаараа танигдаагүй 3 хүнэй нэгэ хүниие тоножо байхые обёорбо. Нүхэр Семеркин хараһанаа тэрэ дары милицидэ дуулгажа, тонуулшадые барюулһан байгаа.

Ниитын ёһо гурим һайжаруулха хэрэгтэ ниитын организацинууд ехэ үүргэ дүүргэдэг боложо байна. Улан-Удэ городой, илангаяа Городской районой комсомолецууд һүүлэй үедэ милицидэ эдэбхитэйгээр туһалдаг болоо. Эдэнэр комсомольско рейднүүд болон патрульнуудые эмхидхээд, клубууд, кинотеатрнууд болон ниитын бусад газарнуудта эльгээдэт болонхой. Патрульнуудта хабаадалсагшад ниитын ёһо гурим эбдэгшэдтэй шангаар тэмсэдэг, үхибүүдэй үдэшэ орой үйлсэдэ ябахадань гэртэнь бусаадаг болоо.

Ниитын гурим һайжаруулхын түлөө гансашье милици бэшэ, харин комсомольско организацинууд, олон тоото ажалшад эдэбхитэйгээр тэмсэнэ гэжэ харахадаа буруу замда ороһон залуушуул зохихо тобшолол хээд, заһаржа байна. Гэхэ зуура, Городской районой комсомолецуудай бэелүүлдэг иимэ һайн хэмжээябуулганууд хаа хаанагүй дэмжэгдэнэ гэхын аргагүй. Жэшээнь ВЛКСМ-эй Пригородно, Железнодорожно райкомууд комсомольско рейднүүдые оройдоол 2—3 дахин эмхидхээд, энэ шухала хэмжээябуулгые мартажархёо. Паровозовагонно заводой, мяха-консервын комбинадай комсомолой комитедүүд архи уудаг, зохидгүй элдэб аяг ааша гаргадаг хүнүүдтэй һулаар тэмсэнэ. Хаанашье ажал хэдэггүй аад, дуран соогоо ябадаг, хонжоо наймаа, тонуул хэдэг залуушуултай дээрэ дурсагдаһан районуудай комсомольско организацинууд тэмсэнэгүй.

Ниитын гурим һайжаруулхын тулада предприяти, хамтын байра, клуб, һургуули бүхэндэ хүмүүжүүлгын, культурно-ниитын хүдэлмэри һайжаруулха гээшэ угаа шухала. Ниитын гурим эбдэгшэдые коллективэй дунда зүбшэн хэлсэхэдэ ехэ туһатай байдаг. Энээн тухайда нэгэ иимэ жэшээ харуулжа болохо байна. Улан-Удэ городой И. В. Мичуринай нэрэмжэтэ үрэ-жэмэстэ туршалгын станциин хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадай суглаанда милициин хүдэлмэрилэгшэд үгэ хэлэхэдээ энэ станцида ажалладаг хүдэлмэришэн нүхэр Поповой зохидгүй аяг ааша гаргадаг тухай мэдээсэһэн байгаа.

Суглаанда хабаадагшад, тэрэ тоодо Поповой һамган милициин хүдэлмэрилэгшын мэдээсэл тушаа үгэ хэлэхэдээ зохидгүй аяг ааша гаргадаг Поповые һайса шүүмжэлһэн байна. Нүхэр Попов бүхы коллективэй урда гэмээ мэдэрээд, саашадаа иимэ таагүй ябадал гаргахагүйб гэжэ үгэеэ үгөө. Нүхэр Попов хэлэһэн үгэдөө хүрөөд, мүнөө ниитын ажалда эдэбхитэйгээр хабаададаг, журамтай хүнүүдэй нэгэн болонхой.

Улан-Удын паровозо-вагонно заводой цехүүдэй нэгэндэ ажалладаг залуу хүдэлмэришэн нүхэр Кириков таагүй аяг ааша гаргаһанайнгаа түлөө милициин отделенидэ нэгэнтэ бэшэ ородог байгаа. Кириковэй журам тухай асуудал цехын суглаан дээрэ мүн лэ зүбшэн хэлсэгдээ һэн. Суглаанда үгэ хэлэһэн хүдэлмэришэд Кириковые шангаар шүүмжэлхэ зуураа, нүхэр Кириков саашадаа иимэ таагүй ябадал гаргахагүй байха гэжэ коллективэйнгээ үмэнэһөө милициин хүдэлмэрилэгшэдые найдуулһан юм. Нүхэр Кириков мүнөө заһараад, хүдэлмэришэн- залуушуулай үдэшын һургуулида һуралсадаг, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болоо. Нүхэр Кириковэй ажалладаг цехтэ нэгэшье хүн ниитын гурим эбдэхэеэ болёо.

Дээрэ харуулагдаһан жэшээ юун тухай хэлэнэб гэхэдэ, хүнүүдые хүмүүжүүлхэ, ниитын гурим сахиха хэрэгтэнь милициин хүдэлмэрилэгшэдтэ ниитын организацинуудай, коллективүүдэй, үргэн ниитэ ажалшадай ехэ туһаламжа үзүүлжэ шадаха байһые гэршэлэн харуулна.

Гэбэшье, зарим комсомольско, профсоюзна организацинууд, зарим гражданинуудшье ниитын ёһо гурим эбдэгшэдтэ хайша хэрэгээр хандадаг байна.

Зохидгүй аяг ааша гаргагшадые хараһаар байжа, дуугай байгшад тэдэнэрые бүри урмашуулдаг, зоргоорнь табидаг байна.

Ниитын ёһо гурим эбдэдэг элдэб хүнүүдтэй, хулиганууд, хултайшад болон хонжоо наймаашадтай шангаар тэмсэхэ гээшэ советскэ гражданин бүхэнэй арюун уялга болоно. Энэ тэмсэлдэ үргэн ниитэ арад эдэбхитэйгээр хабаадалсаха зэргэтэй. Ниитын ёһо гуримые наринаар сахиха хэрэгтэнь милициин хүдэлмэрилэгшэдтэ ниитын организацинуудай, мүн олониитэ ажалшадай эдэбхитэйгээр туһалаад байбал город, аймагай центр, тосхон бүхэндэ ниитын гурим наринаар сахигдаха байна.

И. ОЧИРОВ.

Грузинска ССР. Батуми шадар ВЦСПС-эй түхэреэн жэл соо хүдэлмэрилдэг санатори бии юм. Энда амархаха ба аргалуулхаха хизаарһаа ерэдэг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Санаторидо амаржа байгшад (зүүн гарһаа) Магаданска областиин албахаагша Н. А. Овчаренко, Красноярска хизаарай геофизик Л. К. Магор, Доодо Тагильска коксохимическэ комбинадай хүдэлмэрилэгшэ В. О. Козлихин, Анадыраһаа ерэһэн геолог З. А. Дзюба гэгшэд байна.

ТАСС-эй фотохроника.

Комсомольско-залуушуулай звено

Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой комсомолецууд ба залуушуул кукурузын үндэр ургаса ургуулгын звено эмхидхэхэ гэжэ шиидэһэн юм. Энэ үүсхэлыень колхозой правлени ба партийна организаци һайшаажа, 6—6 хүнһөө бүридэһэн 3 звено эмхидхэһэн байна. Мүнөө эдэ звеногой залуушуул даажа абаһан участогууд дээрээ үбэлэй агротехническэ хүдэлмэри агроном нүхэр Будаевай хүтэлбэри доро һайнаар ябуулжа байна.

Тиин комсомолецууд ба залуушуул даажа абаһан 230 гектар талмай дээрэһээ дунда зэргээр 250 центнер ургаса хуряаха гэһэн уялга абанхай.

М. Намсараев.

Ажалшадта шүүбэринүүд түлэгдэнэ

Улан-Удын Центральна 301-дэхи нөөсэлэлгын касса СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1952 ондо гаргагдаһан) гүрэнэй урьһаламжын шүүбэритэ 6-дахи тиражын таблицаар шүүбэринүүдые, мүн 1948 ондо гараһан гүрэнэй 2 процентнэ урьһаламжын үныень түлэхэ 4-дэхи тиражай таблицаар облигациин үные түлэжэ захалаа.

Түрүүшын найман үдэрэй туршада эдэ тиражуудаар хамта 1046230 түхэриг мүнгэн ажалшадта түлэгдэһэн байна. Тэрэ тоодо СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ (1952 ондо гаргагдаһан) гүрэнэй урьһаламжын 6-дахи тиражда 10 мянган түхэригэй 2 шүүбэри, 5 мянган түхэригэй 5 шүүбэри тулаа.

В. Михайлов.

Сатириин булан

„Хүхэ хүлэгэй“ булдяанда...

Цырен-Доржи Базаровай һэрин гэхэдэ үбэлэй һулахан наран баруун сонхоорнь шагаахадажа байба. «Мүнөөхи үсэгэлдэр үдэшэнэйхидэл миин билтаржа, дэлбэржэ, дүтэ хүрэһэн юумые бута биза татахаар хүсэ шадалниш намаяа орхёод, арилашоо гээшэ гү?»—гэжэ Цырен-Доржи бодохотойгоо сасуу үндыжэ, хоёр гурба ехээр эбһээлээд, суухатай уһандал сэлхэлзэжэ байһан, мэнтыжэ манаршаһан тархидаа булигдаад, дахяад хүнжэл руугаа бухашана. Энэ үедэ өөртэнь даалгагдаһан харюусалгата ажал хүдэлмэри тухай,дулаан байратүй олон мал тухай һанал бодол тэрэнэй манаранхай толгойдо оройдоошье ороногүй. Харин ямар аргаар толгойгоо заһахаб, хайшан гэжэ хахадые диилэхэ тоолууртай болохоб гэжэ бодолго тархи соогоо тэрэ бисалгажа, хүбэнтэй хүнжэл соогоо хүльбэржэ хэбтэбэ.

Эгээл энэ үедэ үүдэн нээгдээд, газааһаа нэгэ монсолзоһон залуу бэри орожо ерэхэдээ, мүнөөхи алдарта архиншан Цырен-Доржын һамган байба.

—Ши бодохоор болоол хаш. Наран үдэшэ тээшэ тонгойбо. Ажал хүдэлмэреэ архи тамхяар андалдаа юм гүш? — гэхэ зэргын олон табан енгүүтэй үгэ ярижа, һамганиинь үбгэнөө гэмнэхэ хэбэртэй болобо. Иимэ хараал ходо дуулажа, хүдэһэршэһэн, эшэхэ гайхахаа болишоһон хүйхэр Цырен-Доржи һамгажаалайнгаа номнолые ухаандаашье оруулнагүй хэбэртэй.

Нээрээшье Цырен-Доржи архида жолоогүй ульгам болонхой. Ходол хатуу хараар зориг ороод, «хүхэ хүлэгэй» булдяанда һэгсэрүүлжэ ябаха дуратай юм.

Гэртээшье, айлааршье архидахань, һогтуу галзуу ябахань үшөө багадаад, олон хүн зоной үймэһэн, суглараһан газараар ябажа, хэлээ бүлюүдэхэ, «туршалдаад абаха» дуратай тэрэ болонхой.

Базаровай талаан буруулжа, тархяа зохид соонь заһаха гэхэдэнь тоолуур дутажа, арба табые бэдэрхэ гэжэ зайжа ябаһаар артелиингээ контородо орошобо. Тушаан болоходоо тэрэ үедэнь коммунистнуудай партийна һуралсалай заняти боложо байба. Базаров тэрэ кружогто һуралсаха гэжэ бэшүүлһэн юм.

Цырен-Доржи нэгэ хэды саг соо зог татажа, үүдэндэ зогсоод, тэмтэржэ байтараа: «зүүнэй һүбөөр гарама шуран аад, хурдан ухаатай «дипломат» гүүлдэг һэмнайб»,—гэжэ һанаандаа оруулхатайгаа сасуу кружогой занятида байлсаад һалаха юм байна гэжэ шиидээд орхибо.

Хөөрэлдөөндэ нэгэ хэды коммунистнууд үгэ хэлэбэ. «Дипломадшье» хөөрэлдөөндэ хабааралсаха гэжэ ехэхэн оролдолго гаргаба. Үгэ хэлэһэн нүхэр Глазуновһоо «Диалектическэ материализм гэжэ мэдэхэ гүш, юун гээшэб?» гэхэ мэтэ үзэжэ байһан темэдэ хабаагүй, амандаа ороһон үгэнүүдые ээдэлдэшэһэн хэлээр тэрэ һуража, юумэ мэдэхэ хүн хэбэртэй болохые оролдобо. Зүрхэтэй, зоригтойгоо харуулхын тула үгэ хэлэхэ гэжэ хоёр-гурба дахин һэдэбэшье һаань, тэрээнэй архида мэнэржэ зантайшаһан толгойдонь үгүүлэл боложо холбогдохо үгэ олдобогүй.

Кружогой хүтэлбэрилэгшын хөөрэлдөө хэхэдэ Цырен-Доржи юумэ ойлгохо, ухаандаа хадуужа абаха аргагүй байба. Сээжэ соогоо багтажа ядажа байһан зүрхэеэ барижа ядахадаа «дипломаднай» бодоодшье үзэбэ, һуугаадшье үзэбэ, гартаа ороһон юумые эбэртэлээдшье үзэбэ, гайхахадаа үһэй тээшэ хараадшье туршаба. Теэд эдэ аашануудынь Цырен-Доржидо туһалбагүй.

Кружогто һуралсагшад тэрэнэй элдэбээр аашалхые хаража энеэлдэһээр, бэе бэеэ түлхилсэһээр занятияа үнгэргэбэ шахуу.

Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой партийна эхин организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Цыренов коммунистын иимэ жэгшүүритэй муухайгаар аашалхые обёороогүйшэ болоод, хажуугаарнь ходо гарана. Барилгын бригадын бригадир Базаров партийна һуралсалайнгаа занятидашье, ажал хүдэлмэридөөшье архи баринхай, аягтай аашатай, сабидар зээрдэ болонхой ябажа байдаг. Юрэдөө «дэгэл захатай, хүн толгойтой» гэжэ арад зоной хэлсэдэг. Хэмһээ хэтэрһэн Базаровые нилээдгүй татад гэхээр болоол даа.

Зугаалайн Д.

Клубай барилга унжагайрна

(Редакцида ерэһэн бэшэг)

Хэжэнгын аймагай Чесаны сомондо хоёр дабхар клуб хоёрдохи жэлээ баридлажа байһаар. Ханадань газарһаа өөдэ нэгэ хэдэн модо табигдаад, орхигдошоод байна. Мүн Сүнхэрэг гэжэ нютагта 3 квартиратай гэрнүүд, мүн гүүртэнүүд дээгүүр улаан булангуудай байшангууд баригдажа дүүргэгдээгүй. Чесаны залуушуул гоё һайхан клубтай болохомнай гэжэ баярлаһаар үнинэй аад, тэрэнь бүтэнэгүй. Энэ колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Дарижапов Д. П.) клубай барилгые түргэдхэхэ тушаа хэзээ анхаралаа табиха юм?

С. Чесанский.

Һасаран ЛИНХОВОИН,

БМАССР-эй арадай артист

Вьетнамда

Ханой ошохо замдаа

(Замай тэмдэглэл)

> **Үнгэрэгшэ жэлэй ноябриин 6-һаа декабриин 23 хүрэтэр Советскэ Союзай культурын делегаци Вьетнамаар айлшалба. Тус делегацида БМАССР-эй арадай артист Һасаран Лодонович Линховоин оролсоһон байна.**
>
> **Нүхэр Линховоинной замай тэмдэглэлнүүдһээ толилбобди.**

...осква! Москва! Хэды һайхан, ...кэлдэ дүтэ город гээшэб!

Внуковско аэродром. Сагаан да... тулабхаануүд мэтэ олон тоото ...олёдууд зэлэ татан жэрылдэнэ. ...эродромой талмай дээрэ айлша... ...е угтаан, мордохуулаан болоно. ...н энэ зэлэ татан жэрылдэһэн са... ...ёдуудые ямар газар дайдын айл... ...ай далита хүлэгүүд бэ гэжэ ...удаһан хүрэнэ.

...дэ булад далита гулабхаануудай ...аһаа хаана хүрэтэр ябадагынь ...рхоо һаа иимэ: Москва—Пекин, ...ква—Прага, Москва—Берлин, ...ква—Париж, Москва — Будапешт, Москва—Улан-Батор, Москва ...ели гэхэ мэтэ. Аэродром дээрэ ...үдшье ехэ олон, элдэб янзын ...анай түлөөлэгшэд бии: индие... ...вьетнамецууд, бирманецүүд, ...дууд, монголнууд, негрнүүд, анг... ...инууд, немецүүд болон бусад. ...бүгэдые харахада, ехэл хүхюу... Москва городые һайханшааһан, ...тскэ хүнүүдтэ арад зонуудһаан ...мэндые асарһан янзатай ехэл ...унаар гэшхэлэлдэнэд. Дайн ...а хэрэггүй, эбтэй эстэйгээр байжа, зол жаргалаа зохёоёбди ...н һанал бодол бултанай зүрхэн... ...эглэнхэй ябаһыень нюдэнүү... ...шье харан мэдэхээр.

...амда тудаһан ехэ зол жаргалаа ...ад һананаб: Вьетнамай арад ...о советскэ арадай халуун баяр ...хэеэ ошолсохомни. Мэнэ мэнэ самолёднай ниидэхэнь, хэдыхэн лэ минута үлөөд байба. Теэд, энэ саг яагаашье удаан үргэлжэлнэ гээшэб, тиигэбэшье, самолёт соо хамта һууха нүхэдни ехэ баяртай, хүхюунүүд. Уданшьегүй өөһэд хоорондоо ярилдажа, танилсажа эхилбэбди.

Совинформбюрогой хүдэлмэрилэгшэ Попов Семен Петрович гэдэг манай делегациие хүтэлбэрилхэ юм. Делегациин гэшүүдые нэрлэбэл: РСФСР-эй арадай артистнар А. А. Халилеева, Татьяна Зимина, Таджикска ССР-эй арадай артистка Ханифа Мавлянова, солистнууд: Московско филармониһоо Авсентьев Евгений Григорьевич, Ленинградска филармониһоо Люблинский Александр Александрович, Новосибирскэ оперо ба баледэй театрһаа Сергей Иванов гэгшэд ба Московско эстрадын артист Д. И. Читашвили, Уласхоорондын скрипачуудай болон бүхэсоюзна музыкантнуудай конкурсануудай лауреадууд Виктор Александрович Пикайзен Юрий Иванович Казаков хоёр (Москваһаа), эстрадын артистнуудай конкурсын лауреадууд Евгения Александровна Воронцова Рудольф-Славский хоёр (Ленинградһаа), хүнгэн атлетикээр СССР-эй чемпионууд: Виктор Марченко Владимир Фролов хоёр, тиигээд би Бурят-Монголһоо.

Удабашьегүй самолёдой мотор хүдэлжэ, «һуугты» гэһэн захиралта боложо, бултадаа сагаан булад далита тагтаа голубхаа руугаа һубарибабди. Һууридаа һуухатаймнай хамта моторой эрьесэ улам түргэдэжэ самолёднай байраһаа хүдэлэн бетонированна харгыгаар гүйһэнэй һүүлдэ, огторгой өөдэ аажамаар дэгдэбэ.

Булад жэгүүртын дали доро заха хизааргүй Москва хото... Хүн бүхэн нюураа самолёдой сонходо няажа түрэл, һайхан түб хотынгоо гоё һайхан түхэлые һонирхон харана.

Бад хара утаа башхуулан байгаа тоолошогүй олон завод, фабрикануудай хоолойнуудай дээгүүр тэнгэри өөдэ тэгүүлһэн үндэр үндэр гэрнүүдэй дундуур Кремлиин одые бэдэрнэб. Үүлэндэ туласа бодхоогдоһон МГУ-гэй ордоной одон ялбана.

Манай һууһан Пекин орохо самолёт зүүн урда зүгые бариба...

—Зай, уулзатараа баяртай, түрэл һайхан Москвамни!

— Баяртай! «Ашаа хүнгэн, аян зөөлэн ябажа», зүүни зүүн урда зүгтэхи Вьетнамай арад зондо баяр баясхалан хүргэжэ, золтой, жаргалтай байдалаа зохёон, түбхинэхыень хүсөөрэйт!—гэжэ хэлэһээр үргэн дэлгэр түрэл городнай үүлэнэй доро үлэшэнэ...

Түрэл Советскэ дайда үргэншье, дэлгэршье гээшэ ха. Халуун намарай сагай шэнжэтэй байһан Москва хотоһоо гараһан бидэнэй доошоо харахадамнай түрүүшын саһан унанхай, наранай гэрэлдэ эрдэниин шулуундал ялалзана.

Мүнөө октябриин 29-нэй үдэр. Яһалашье удаан ниидэбэбди. Теэд, бурядайм ульгэрэй хэлэдэгээр, «өөрын халуун дайдаһаа» үшөөл гараадгүй ябанабди. Гэбэшье, доогуурнай сайд гэхэдэнь үбэл, гэжэ мэдээд, «малгайгаа доошонь дараад», ябанабди. «Хүнэй дайда» хүрэтэр үшөөл үды байна: харгы зам утал хаш....

Хэдышье түргэн ябадаг арга олоо һаа, хүнэй сэдьхэл үшөөл хананагүй: аргатай байбал, мүнөөшье хүрэхэ газартаа хүрөөд, Вьетнамай арад зоноор амаршалалдажа байһайб гэжэ зосоо ороно. Гэбэшье, хабтайжа нэмжыһэн баян тарган дайдаяа хаража, сэдьхэлээ ханан, зүрхэеэ хүдэлгэн ябанаб.

Баглагар үдхэн ой тайгын дундуур ходо шобто гараһан Сибириин ехэ—мүрэнүүд: Обь, Енисей—эрьеэрээ дүүрэн уһаяа мүльһэтэ далай руу абаашан мушхарна. Уһанай нюруу дээгүүр забда залгаагүй эрдэниин шулуунай үнгөөр хайнаг мүльһэн наранай гэрэлдэ ялаганана. Мүн шэнэ барилгануудшье хаа-хаанагүй бодхоогдожо байна. Теэд хэдэхэн жэлэй саада тээ дүлии байһан тайгын дунда фабрика, заводуудай бодхоогдоод, ута бараан утаа гэзэгэтүүлэн, манаруулжа байхыень харахада, ехэл гоё байна. Хуур хучирай булад хүбшэргэй мэтээр табигдаһан түмэр харгын рельснүүд «нюдэнэй үзүүртэ» хүрэтэр ялалзанад. Баһа «алаглан эреэлэн харагданхай», дурандаа нэмжыһэн талашье хүнэй хүбүүнэй дурые буляана. Үе залгаагүй үргэлжэдөө хабтайһан, хурягдаанхай таряанай полинууд соохорлоно. Үбһэнэй, солоомын сомоонууд, бэлшэһэн малнуудай һүрэгүүд, хэдэн тээшээ һалаатаһан харгытай колхоз, совхозой центрнүүд доогуурнай үнгэрнэ. Хэды шэнээн таряа, үбһэ, мяха, тоһо, нооһо абаа хаб, гэжэ һонирхохо дуран хүрэнэ. Теэд эды шэнээн үргэн дэлгэр тала дайдые хүсэ хүрэжэ элдүүрилдэг, түхэл шарайень хубилгадаг оньһото техникэтэй колхоз, совхозуудай ажалшад, хото городой хүдэлмэришэд ямаршье хүсэтэй гээшэб даа!

Сүлөөтэ хүнэй ажалша гар хүсэтэйл байна. Харин сүлөөтэ зонууд ниилэжэ колхоз, совхоз болон хамтархадаа, эды шэнээн үргэн дэлгэр дайдые элдүүрилхэ хүсэтэй болоно бшуу.

... Самолёт соо бултадаа болоходоо олоншье болообди.Манай дунда Улаан-Баатарта бууха монгол нүхэдшье, Пекиндэ бууха хитад нүхэдшье бии. Москваһаа Ханой хүрэтэр мордоһон манай бригада болбол Советскэ Союз Вьетнам хоёрой хоорондо культурна харилсаа тогтоохо хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэхэ юм. Арад зонойнгоо хамаг һайн һанаа сэдьхэлые, абари зангые мэдэхэ шадаха аялга дуугаараа вьетнамска арадта харуулха сэдьхэл хүн бүхэнэй зосоо бурьялна. Мүн үни урда сагһаа хойшо соёл культураараа алдаршаһан энэ баатарлиг арадай искусство, культуратай танилсаха хүсэлэн бии. Теэд энэ хүсэлэнгэймнай бэелүүлэгдэжэ эхилхэнь үшөөл үды байна:

—...Пекинһээ саашаа табан сутка поездоор ябаад, Ханой город хүрэхэбди,—гэжэ урда һуугаашадай нэгэн дуугарна.

Теэд Пекиндэ хүрэхэһөө байтагай, орон нютагһаан гараадүй, һая Эрхүү хото хүрэжэ ябанабди...

Эрхүү хотодо саһан оронхой. Ангар дүүхэйн жабар аашалжа, халтад гээ һаа, хасарыешни сайтар шэмхэжэрхидэг байба. Ута замай урда «шандаганай шабардама» эдеэшэг, улаан шарахан сайе хүлһэнэйнгөө гаратар ууғаад, далита хүлэгтөө дахин һуужа замаа үргэлжэлүүлбэбди.

Бурядай үлгы—Байгал далай... Огторгойһоо харахада, огторгой мэтээр үргэлжэдөө сэнидыһэн үбэлэй эхинэй шэрүүн, дошхон Байгалыемнай хүн бүхэн нюдэнэй шэмэг болгон харана. Нэгэ жэгдээр ниидэн ябаһан жэгүүртэ самолёднай Байгал дээрэ гарамсаараа нэгэ үе дээшээ хөөрэн, нэгэ үе доошоо бууһандал болоно. Ингэжэ үбгэн буурал Байгалнай холын замда зориһон маанадаа үндэр дээрэ үлгыдэнэ. Теэд үбгэжөөл Байгал — мундуушаг, шэрүүн гартайхан үлгыниэн байгаа һэн...

Дайда дэлхэйе дуран соогоо агшаажа, һанаһан газартаа далита, жэгүүртэ шубуудһаа түргөөр, хурдан һалхинтай урилдан ябахада ямар аятай гээшэб! Үбгэд, хүгшэдэй үльгэр түүхэдэ хэлсэдэг «гунан дэлхэйе гурба эрьюулжэ харабаб, дүнэн дэлхэйе дүрбэ эрьюулжэ харабаб» гэһэндэл самолёдой сонхоһоо һалангүйгөөр доошоо харан ябанаб. Хэды холые харабашье, минии толгой тэдэ бүгэдые, аржытар буулган абажа шадахагүй байна. Гэбэшье, орон бүгэдые, нютаг бүхэниие орой дээрэһээнь хаража ябахадаа, олон зүйлэй дабтагдашагүй һонин юумэнүүдые зэргэсүүлэн хаража болохо байна. Сэлгеэхэн Сэлэнгэеэ үгсэн ниидэжэ ябахадаа, Улан-Үдэеэ хараадхинаб. Намайе энэ самолёто һуунхай Вьетнам ошожо ябаһыем мэдээ һаа, улан-үдынхидни ехэл хүхилдэхэ, Вьетнамай арадта халуун баярые хүргэхэ, амгалан тайбан ажалайнгаа амжалтые хөөрэхыем захихал байхыень мэдэнэб. Хэдэхэн жэлэй саана хүбүүхэн ябажа, улаагана, мойһо түүнхэй, аляархан ябаһанаа һанахадаа, уя сэдьхэлни хүдэлжэ, намайе эды шэнээн

(Үргэлжэлэл 4-дэхи нюурта)

ҺУРАЛСАЛАЙ МАСТЕРСКОЙ СОО

Улан-Удын 3-дахи дунда һургуулиин доодо дабхарта ороходо һаяхан харуулдагдаһан модоной үнэр хоншууханаар анхилна. Уданшьегүй һургуулиин «һуралсалай мастерской» гэһэн таһаг соо оробобди. Тус таһаг соо энэ үдэр 5-дахи «А» классайхид гарай ажалай урогто ажаллажа байба. Эндэ тэндэ һурагшадай харуулаар модо шуурд гэтэр харуулдахань дуулдана, мүн һүхын, хюрөөгэй абяан таһарнагүй... Эдэ бүгэдэ юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, нэн түрүүн, манай түрэл парти, правительствын гаргаһан шиидхэбэриин ёһоор хаа хаанагүй һургуулинуудта политехническэ һуралсалай бэелүүлэгдэжэ байһание эли тодоор гэршэлнэ.

Мастерскойн нэгэ булангдахи столярна станогой хажууда 5-дахи «Б» классай һурагша Геннадий Шапель ехэл сүлөөгүй модо харуулдажа байна. Тэрээндэ багшань хэдэн үдэрэй туршада номой этажеркэ хэхэ гэһэн даалгабари үгэһэн юм.

Мүн тэрэшэлэн һурагшад Владимир Зеленин, Вячеслав Кокорин, Анатолий Забанов, Валерий Плеханов болон бусадай уран гараар бүтээгдэһэн номой этажеркэ, табуреткэ, сэсэгүүдые һуулгаха хайрсагууд гэхэ мэтын олон зүйлнүүд ехэ һайнаар, һайханааршье хэгдэһэн байна. Илангаяа эдэнэрэй ажалынь үнгэргэгдэһэн выставкэ дээрэ Пионернүүдэй байшангай дирекцеэр һайшаагдажа, городой һургуулинуудай дунда нэгэдэхи һуури эзэлһэн ба магтаалай грамотаар шагнагдаһан байха юм.

Һургуулида ажалай урок үнгэргэжэ байха гээшэ харюусалгатай ба һонирхолтой хэрэг мүн. Энэ талаар 3-дахи дунда һургуулида ехэ юумэ хэгдээ. Мүнөө тус мастерскойдо 20 гаран харуул, гарай хэдэн олон хюрөө болон бусад зүйлнүүд бии.

Һургуулиин гарай ажалай урогуудые Роман Павлович Братеньков хүтэлбэрилнэ. Роман Павлович 1921 онһоо хойшо модошо дарханаар хүдэлмэрилһэн, ажалай нилээд ехэ дүй дүршэлтэй хүн.

—Байгша оной октябриин 1-һээ эхилэн намайе уран дарханай багша болгоһон юм,—гэжэ тэрэ хөөрэнэ. — Намда иимэ ехэ харюусалгатай хүдэлмэри даалгаһандань ехэ баяртайб. Ушар юуб гэхэдэ, залуу үетэниие өөрынгөө үнинэй баян дүй дүршэлдэ һургаха ха юм биб. Һургуулиин эхилхэдэ эндэмнай уралан дархалха нэгэшье хэрэгсэл байгаагүй һэн. Тиихэдэнь би өөрынгөө зэмсэгүүдые асаржа, һурагшадтаа барюулдаг һэм. Мүнөө һургуулимнай ажалай урогто хэрэгтэй тоног зэмсэгүүдые бултыень абанхай. Жэшээлхэдэ, электрохюрөө, электрохаруул, токарна, модо һүхэлдэг станогууд абтаа. Эдэ абтаһан хэрэгсэлнүүдээ һаяын үдэрнүүдтэ тодхохо зорилготойбди,—гэжэ нүхэр Братеньков хөөрэнэ.

Нүхэр Братеньков багшын дүй дүршэл үгышье һаа, һурагшадаа элдэб ажалаар һонирхуулдаг, шадаха зэргээрнь даабари үгэдэг юм. Тиихэдэ һурагшад абаһан даабаринуудаа саг дарыдань, һайнаар хэдэг байна.

Зураг дээрэ: Улан-Удын 3-дахи дунда һургуулиин ажалай урогой багша Р. П. Братеньков 6-дахи «А» классай һурагшад Раиса Генинова Светлана Башкуева хоёрто даабари үгэжэ байна.

Б. Цыремпилов бэшэбэ,
Б. Бельскиин фото.

Советскэ Союзай ба Монголой Арадай Республикын правительственна делегацинууд Пекинһээ мордобо

ПЕКИН, январиин 12. (ТАСС). Советскэ Союзай правительственна делегаци зам харилсаанай министр Б. П. Бещев түрүүтэйгээр, Монголой Арадай Республикын правительственна делегаци МНР-эй премьер-министрын орлогшо Лубсан түрүүтэйгээр КНР-эй, МНР-эй ба Советскэ Союзай хоорондо түмэр замай сэхэ харилсаа нээлгэтэй дашарамдуулагдан болоһон баярта хабаадалсаад, түрэл оронуудаа бусахаяа мүнөөдэр Пекинһээ ниидэн гараа.

КНР-эй Гүрэнэй соведэй премьерэй орлогшо Ли Сянь-нянь, КНР-эй Гүрэнэй соведэй зургаадахи канцеляриин начальник Ван Шоу-дао, КНР-эй түмэрзамай министр Тэн Дай-пань, гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо Чжан Хань-фу, министерствонүүд болон зургаануудай бусад харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд Советскэ ба Монголой правительственна делегацинуудые Пекинскэ аэродром дээрэһээ үдэшөө.

Тэрэшэлэн, СССР-һээ КНР-тэ байдаг посол П. Ф. Юдин, МНР-һээ КНР-тэ байдаг посол Очирбат, Пекиндэ байдаг Советскэ ба Монголой посольствонуудай хүдэлмэрилэгшэд делегацинуудые мүн лэ үдэшэлсөө.

Французска коммунистическэ партиин политбюрогой шиидхэбэри

ПАРИЖ, январиин 11. (ТАСС). Партиин зэргэдэ шэнэ гэшүүдые олоор абаха хэдэн хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ тухай Французска коммунистическэ партиин политбюро шиидхэбэри гаргаа. Национальна суглаанда январиин 2-то һунгалта болоо һэн. Һунгалта французска арадай национальна интересүүдтэ таараалдаха политикын түлөө тэмсэлдэ коммунистическэ партиин болон тэрэнэй организацинуудай ехэ үүргэ дүүргэдэг байһыень харуулаа гэжэ тэрэ шиидхэбэри соо онсо тэмдэглэгдэнэ. Французска коммунистнуудай ажал-ябуулга олониитэ ажалшадай дунда ехээр һайшаагдадаг болоо. Энээниие юун гэршэлнэб гэхэдэ, 1955 оной ганса хан декабрь һара соо 5 мянган шэнэ гэшүүд партида ороһон байна.

Январиин 2-ой һунгалтада партиин туйлаһан толотомо илалтые бэхижүүлхыень, мүн коммунистнуудай үзэл бодолые һайшаадаг, французска политикые хубилгахые эрмэлзэдэг бүхы ажалша эрэгтэйшүүлые, эхэнэрнүүдые болон залуушуулые партида абалгада туһалхыень политбюро бүхы коммунистнууд ба партийна организацинуудые уряалаа.

КНР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшын мэдүүлгэ

ПЕКИН, январиин 11. (ТАСС). Американска сэрэгэй хоёр самолёт Хитадай агаарай хилые Линьцзян шадар январиин 9-дэ дабаа. КНР-эй агаарай сэрэгэй самолёдуудай урдаһаань ниидэжэ ошоходо американска самолёдууд зугадан арилһан байгаа гэжэ Синьхуа агентство дамжуулна.

Энэ ушартай дашарамдуулан Хитадай Арадай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэ январиин 10-да доро дурсагдаһан мэдүүлгэ хээ:

1956 оной январиин 9-дэ американска сэрэгэй хоёр самолёдой Хитадай агаарай хилые дабаһан ушар Холбоото Штадуудай зүгһөө хэгдэһэн бузархан хорото ааша, мүн КНР-эй территориальна бүрин бүтэн байлгада ба өөрын эрхэтэ байлгада халдаһан ябадал болоно. Хитадай правительство хадаа энэ ушарые эрид шууд буруушаахатаяа хамта, саашадаа иимэ аашануудай гарахагүйн тулада хэмжээ абахыень Холбоото Штадуудай правительствоһаа эринэ.

Хитадай агаарай хилые американска сэрэгэй самолёдуудай дабаһан ябадал, нэгэ талаһаа, Женевэдэхи хитад-американска хэлсээе унжагайруулхые США-гэй правительствын оролдожо байһан, мүн сэрэгэй бэлэдхэл түргэдхэхэ зорилгоор манай орондо дүтын райондо — Тайваньда дээдэ тушаалтай хүнүүдээ болон офицернүүдээ олоор эльгээжэ байһан үедэ хэгдэһэн дээрэһээ тушаан болоһон ушар бэшэ гэжэ онсо тэмдэглэхэ шухала гээд Хитадай правительство тоолоно. Энэ ушар хадаа Дальна Востогто түгшүүрил бии болгохо тулада ямаршье арга хэрэглэхээр США-гэй бэлэн байһыень үшөө дахин харуулна.

США-гэй правительствын иимэ хорото ааша гаргаһандань хитад арад гүнзэгы ехээр зэбүүрхэнэ. Дэлхэйн эб найрамдалда дуратай оронууд болон арадууд США-гэй зүгһөө хорото аашануудай гаргагдадаг дээрэһээ һэрэмжээ улам дээшэлүүлэнгүй байжа шадахагүй болоно.

Афганистанай МИД-эй хэһэн мэдүүлгэ

КАБУЛ, январиин 10. (ТАСС). «Ислах» газетэ Бахтер агентствын мэдээсэлые толилбо. Тэрээн соонь Афганистанай гадаадын хэрэгүүдэй министерствын мэдүүлгэ найруулагдана. Пакистанай правительство Афганистанда дурагүй харша политика бэелүүлхэ зуураа, Кветтэдэ байгаа консул Мохаммед Акбар Парвани гэгшые долоон үдэрэй турша соо гэдэргэнь дуудажа абаашахые ямаршье шалтаггүйгөөр Афганистанай правительствоһаа эрибэ гэжэ тус мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Кабулһаа ерэһэн заабариие абажа, консул Кветтэһээ гараба. Карачиин правительствын зүгһөө элдэб эсээр дурагүй харша политика гаргахаданшье Афганистанай правительство хододоо тэсэмгэйгээр хандадаг байгаа. Афганистанда байһан Пакистанай дипломатическа түлөөлэгшэд Афганистанда эсэргүү харша ябуулгануудые хэнэ гэжэ мэдэжэ байбашье, тэдэнэр тушаа Афганистанай правительство мүнөө хүрэтэр ямаршье хэмжээ абадаггүй байгаа.

Афганистанай правительство хадаа Афганистанда эсэргүүгээр Карачиин правительствын хэһэн энэ харша ябуулгые хараадаа абаха зуураа, зохихо хэмжээнүүдые абаха баатай болоо, тиин Пакистанай посольствын сэрэгэй атташе Мазарул Хака гэгшые Афганистанай правительствода эсэргүү эдэбхитэй ябуулгануудые хододоо хэдэг байһанайнь түлөө долоон үдэрэй болзор соо Афганистанһаа дуудажа абаашахыень Пакистанай правительствоһаа эрибэ гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Уругвайда забастовко болоно

МОНТЕВИДЕО, январиин 12. (ТАСС). Провинцинуудай хоорондо ябадаг автобусуудта ажалладаг хүдэлмэришэдэй забастовко үсэгэлдэр Уругвайда эхилээ. «Ла Маньяна» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор забастовко хэгшэд салин хүлһэ нэмээхэ эрилтэ хэнэ.

Тус забастовкодо 4 мянган хүн хабаадаа. Тэрээнһээ уламжалан оронной бүхы провинцинуудай хоорондо автобусна харилсаан таһалдаһан байна.

Президент Тито Белградта бусажа ерэбэ

БЕЛГРАД, январиин 12. (ТАСС). ФНРЮ-гэй президент Иосип Броз-Тито Эфиопи болон Египедээр айлшалһанайнгаа һүүлээр мүнөөдэр Белградта бусажа ерээ.

Моша Пьяде, Эдвард Кардель, Александр Ранкович, Светозар Вукманович, Родолюб Чолакович болон бусад тусхай тушаалта хүнүүд, тэрэшэлэн олониитын түлөөлэгшэд президент Титые вокзал дээрэ угтаа.

Вокзал шадарай талмай дээрэ митинг боложо, президент **Тито** үгэ хэлээ.

Иорданиин премьер-министрын мэдүүлгэ

ЛОНДОН, январиин 10. (ТАСС). Лондонско радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, Иорданиин шэнэ премьер-министр Эр-Рифаи энэ тушаалда ороһонтоёо дашарамдуулан тобшо мэдүүлгэ хэбэ. Минии правительство хадаа ямар нэгэн шэнэ союзуудта орохо хүсэлгүй юм гэжэ тэрэ хэлэбэ. Правительство хадаа бүхы арабска гүрэнүүдтэй хани ёһоной харилсаае саашадаа бэхижүүлхые оролдохо байна. Палестина хадаа урдынгаал хэбээр гол асуудал болоно. Арабуудай эрхэ хангаха зорилгые правительство урдаа табина.

Конгресстэ Эйзенхауэрэй эльгээһэн бэшэг

НЬЮ-ЙОРК, январиин 12. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын корреспондентын Вашингтонһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, президент Эйзенхауэр мүнөөдэр конгресстэ бэшэгээр хандаһан байна. Һургуулинуудай гэр байра барилгада ойрын табан жэлэй турша соо туһалхын тулада 1.250 миллион доллар һомолхые тус бэшэг соогоо тэрэ гуйһан байна.

Эйзенхуаэрэй хэлэһэнэй ёһоор, «орон дотор һургуулиин байранууд ехээр дутана». Мүнөө үедэ 203.000 классна таһагууд дутуу байха юм.

США Баруун Германиие атомна зэбсэгээр зэбсэгжүүлхэ һанаатай

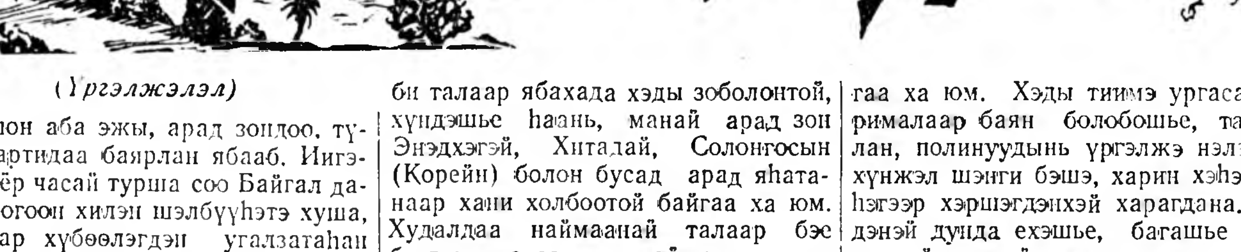
НЬЮ-ЙОРК, январиин 10 (ТАСС). Хойто-атлантическа бүлэглэлэй талаар өөһэдынгөө союзнигуудые зэбсэгжүүлхэ гэжэ США-гэй правительствын хараалһан «тунхаглагдаагүй түсэбүүд» хадаа «хариин гүрэнүүдтэ туһалха бюджедые олон миллиард доллароор ехэ болгоһоной гол шалтагаан болоно» гэжэ «Нью-Йорк Пост» газетын вашингтонско шэнжэлэгшэ Роберт Аллен мэдээсэнэ. Эдэ түсэбүүд НАТО-гой гэшүүн болоһон оронуудые, жэшээнь, Баруун Германиие атомна зэбсэгээр зэбсэгжүүлхые хараална гэжэ тэрэ шэнжэлэгшэ хэлэнэ. Үнгэрэгшэ һарада Парижда болоһон НАТО-гой оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй сесси дээрэ Даллес баруунай союзнигуудта тиимэ зэбсэг «уридшалһан гуримаар» үгэхэ гэжэ найдуулаа һэн гээд Аллен тэмдэглэнэ.

Эдэ түсэбүүдээ США-гэй правительствын бэелүүлхэ арга олгохо зорилгоор, мүнөө президент Эйзенхауэр атомна энерги тухай хуулида заһабари конгресс дээрэ оруулха асуудал хаража үзэжэ байна гээд, Аллен хэлэнэ. Гэбэшье, тиимэ дурадхал конгресс дотор ехэ арсалдаануудые гаргаха байна гэжэ Аллен һанана.

Багдадска пактын комиссинуудай сессинүүд

ПАРИЖ, январиин 10. (ТАСС). Мүнөөдэр Багдадска пактын экономическа ба сэрэгэй сессинүүд Багдадта нээгдэбэ гэжэ телеграфна агентствонууд мэдээсэнэ. Тэрэ пактда Англи, Турци, Пакистан, Иран ба Ирак ородог байна. Сесси дээрэ ажаглагшад бололсожо США-гэй хоёр түлөөлэгшэд байлсана.

Экономическа комиссиин сессидэ хабаадагшад Багдадска пактын экономическа комиссиин удаадахи сессинүүдтэ Дунда Востогой бусад оронуудые хабаадуулха зорилго табина гэжэ Франс Пресс агентство тус комиссиин сесси тухай мэдээсэхэ зуураа заана.

(*Үргэлжэлэл*)

болгоһон аба эжы, арад зондоо, түрэл партидаа баярлан ябааб. Иигэжэ хоёр часай турша соо Байгал далай, ногоон хилэн шэлбүүһэтэ хуша, нарһаар хүбөөлэгдэн угалзатаһан Бурят дайда дээгүүрээ ниидэн, үргэн уужам Совет оронойнгоо хилэ гаталбабди...

...Захагүй үргэн Монгол тала. Дун сагаан хонид, бараан һүрэг малнууд эндэ бэлшэнэ. «Табан хушуута малаар баян Монголой дайда» гэжэ хэлсэдэгынь буруу бэшэ даа. Гэбэшье, мүнөөнэй Монгол дайдын түхэл түһөөе гансал адуу малаар бүрхөөгдэһэн нютаг гээ һаа, буруу...

Урда сагта орхимжото ламанарай үргөө, хүрээ байһан газарта, мүнөө урган бодоһон монгол арадай түб хото Улаан-Баатар үйлсэ гудамжануудаараа матаран, хада байса шэнги томонууд шулуун гэрнүүдтэй фабрика, комбинадуудһаа утаа бушхуулан байна. Хобхо хурдан заһамал шулуун харгыгаар автомобильнууд тооһорно, ута гэгшын вагонуудые шагтагалһан поезднууд утаа гэзэгэтүүлэн түмэр харгыгаар шуумайнад...

Улаан-Баатарта буужа монгол нүхэдтэеэ һайн һайхан үгэ, хүсэл хэлэлсэжэ тараад, лаб һуужа сайлаһанай удаа, урдаһай дуунай хэлэдэгээр, «Бээжэнхэн хотонь хаанабши...» гээд, замаа үргэлжэлүүлбэбди.

Улаан-Баатарһаа Хитадай хилэ хүрэтэр, мүн саашаашье яһала үргэн губи тала нэмжынэ. Энээн тухай хэды һонёор хэлсэдэг бэ даа! Тэнэг һалхинай буухада, тэмээн унаань шэшэржэ унахаяа һанахадань, аяншад арай гэжэ амяа абадаг һэн. Энэ губи талаар ябахада хэды зоболонтой, хүндэшье һаань, манай арад зон Энэдхэгэй, Хитадай, Солонгосын (Корейн) болон бусад арад яһатанаар хани холбоотой байгаа ха юм. Худалдаа наймаанай талаар бэе бэедээ олзо ехэтэйгээр үгэлсэхэ, абалсахаһаа гадна, соёл эрдэмэйнгээ, культурынгаа талаар хэды зэргэ ойлголсодог болооб.

Ехэшье удаан болонгүй, нэгэ мэдэхэдээ Хинганай хаданууд дээгүүр ниидэн ябанабди. Орьёл торье оройнуудынь үүлэндэ бүрхөөгдөөд байбашье, хэр зэргэ үндэрынь, утань тухайлагдахаар байна. Бараглахада, хоёр гурбан километр болохо үндэр хада, хабсагайнууд зарим үе саһаар хушагданги, зарим үе улаан ягаан шулуунуудаар оройтон харагдана. Иигэхэдээ, бидэнэр Хитадтахи Дотор Монгол дээгүүр ниидэн ябанабди. Мүн энэ үндэр эгсэ хада, уулануудшье манай арадуудай харилсалгада боолто хаалта болоогүй ха юм. Одоо сагта энэ түүхэтэ хани харилсаанууд хэды зэргэ һайн болооб, хэды зэргэ түргэн болооб гэжэ һанан ябахадаа, үнэхөөрөөшье иимэ жаргалтай үедэ түрэһэндөө ехэл баярлан, тэсэжэ ядахадаа, зэргэлжэ һууһан нүхэртөө «Харыш! Хинганиие гарабабди! Удахагүй Пекиндээ хүрэхэмнайл!» — гэбэб.

Хада хабсагайнуудаа холо хаяад, Хитадайнгаа эхэ газар дайдада оронобди. Эндэһээ урагшаа болоходоо, газарайнь нюруу наруули ногоон боложо, ургаса тарималаар баян, намжааран харагдана. Байгаалиин баялиг, зөөлэн, уларил сүлөөтэ хитад арадай ажалша гарнууд — эдэ бүгэдэ хамтархадаа, эндэхи газарые иимэ болгожо хубилгаа ха юм. Хэды тиимэ ургаса тарималаар баян болобошье, таряалан, полинуудынь үргэлжэ нэлэнхы хүнжэл шэнги бэшэ, харин хэһэг хэһэгээр хэршэгдэнхэй харагдана. Тэдэнэй дунда ехэшье, багашье хэмжээтэй талмай, таряалангууд бии. Шалтагынь эли, юундэб гэхэдэ, эндэ кооперативууд һая эмхидхэгдэжэ, үшөө үмсөөрөө һууһан таряашад олон ха юм.

«Огторгойһоо дууһан элеэр
харагдадаг
Шимни тиижэ ойлгоорой!» —

гэжэ захяатай советскэ ниидэгшэдэй дууе бултадаа дууладаг болонхой. Энэ дууе хилын саагууршье дууладаг. Би Берлин болон бусад хилын саанахи городуудта залуушуулай фестивальда ошоходоо энэ дуу олон дахин шагнаһан байнаб.

Москва — Пекин... Энэ дууе хилын саагууршье дууладаг. Энэ гурбан гүрэнэй газар дээгүүр һэтэ ябаһан утахан зам аян болоно. Иимэ ута аян замые огторгойгоор ниидэжэ гарахадаа, СССР, МНР, КНР — бултадаа амгалан тайбан ажал эрхилжэ, эб найрамдалые үнэн зүрхэнһөө хүсэһэн арадууд мүн гэжэ хэнэйшье зосооһоо гарахагүйгөөр хадуухаар. Арфын утаһануудтал татаатай Москваһаа Пекин хүрэһэн түмэр харгынууд эб найрамдалай, арадай хани барисаанай хүгжэм дууе наадана. Пекин—Улаан-Баатар—Москва гэһэн түмэр харгы бүтэжэ, энэ хүгжэмынь үшөө ирагуу, хонгёогоор эгэшэглэжэ эхилбэ бшуу.

— Зай, Пекин — Бээжэн гээшэ ямар юм ааб?

Тиигээд Ханой, Вьетнам...

(*Үргэлжэлэлынь хожом гараха*)

Порккала-Уддые Финля... дамжуулан үгэлгэ ту...

ХЕЛЬСИНКИ, январиин ... (ТАСС). Порккала-Удд терри... далайн сэрэгэй база болгон х... хэ эрхэһээ Советскэ Союзай а... ба советскэ зэбсэгтэ хүсэнүүд... территориһоо гаргаха тухай ... ско-финляндска хэлсээнэй үед... оной сентябриин 19-дэ Мо... СССР-эй ба Финляндиин хо... хэлсээн баталагдаһан байгаа... хэлсээнэй ёһоор, эсэслэн батал... грамотануудые андалдан аба... үдэрһөө хойшо, гурбан һары... ша соо, тайлбарилан хэлэбэ... оной январиин 28-н хүрэтэр ... кала-Удд территори, мүн т... зөөри хогшол Финляндида да... лан үгтэхэ ёһотой байһан юм.

СССР-һээ Финляндида байд... сол В. З. Лебедев энэ оной ... риин 9-дэ Финляндиин Премь... нистр г-н У. Кекконендо орож... ветско-финляндска хэлсээнэй ... хараалагдаһан болзор соо П... ла-Удд территориие, мүн т... зөөри хогшолые дамжуулан ... дүүргэхын тулада энэ терри... болон зөөри хогшолые январи... һоо дамжуулан үгэжэ эхилхэ... ветскэ тала бэлэн байна гэж... рээндэ мэдээсэһэниинь эли бо...

Порккала-Удд территориие ... скэ талаһаа дамжуулан үгэхэ ... мэриие январиин 20-һоо э... Финляндиин Правительство з... нэ гэжэ Финляндиин Гадаад... рэгүүдэй Министерство Хель... дэхи Советскэ посольстводо ... үдэртэнь мэдээсээ.

Хитад-итальянска хэл... Лондондо эхилбэ

РИМ, январиин 11. (ТАСС) ... лиин ба КНР-эй хоорондо ху... наймаанай һайн харилсаа то... тухай итало-хитадай хэлсээн ... дэр Лондондо эхилээ.

Сюници Мацумото Лондондо ерэбэ

ЛОНДОН, январиин 10. (Т... Дипломатическа харилсаа... һайжаруулха тухай советск... ско хэлсээнүүдэй үедэ японск... гацие толгойлһон Сюници М... то үсэгэлдэр Лондон ерэбэ.

ТОКИО, январиин 10. (ТАС... ветско-японско хэлсээнүүдэ... лоһон үедэ Япониин түле... байһан Мацумото Лондондо ... корреспондентнүүдтэ иигэжэ ... сэбэ: «Үнгэрһэн жэлэй ... орходоо, японско-советскэ ... нүүдэй һая эхилһэн үеынхид... доо, Японийн ниитэ зон эдэ ... нүүдые мүнөө үедэ нилээд ш... гээр дэмжэнэ». «Энэ дэм... ашаар тус хэлсээнүүд бүри ... амжалтатайгаар дүүрэхэ» гэж... дажа байһанаа тэрэ мэдүүлбэ.

«Ородуудтай хэлсээ тон түр... баталха арга боломжо Япони... хи политическэ байдалтай няг... боотой байна» гэжэ Мацумо... дэглэбэ. Гэхэтэй хамта, тус ... нүүдэй болоходо Япониин бар... даг гол хараа бодол хубилааг... даа үлэбэ гэжэ Мацумото заа...

Американска само... хосорбо

НЬЮ-ЙОРК, январиин ... (ТАСС). Сент-Джонсһоо ... фаундленд) Юнайтед Пресс ... ствын мэдээсэһэнэй ёһоор, ... дэр тэндэ американска Т—3... лэй һуралсалай-һорилтын с... далай руу унаба.

Лётчик — американска ав... полковник хосороо.

Норвегидэ туйлай ш... һалхин болобо

ОСЛО, январиин 10. (Т... Норвегиин хойто нютагуудаар ... шанга һалхин боложо, ехэ ао... хёолдобо гэжэ газетэнүүд мэ... Энэ һалхин январиин 3-най ... эхилээд, гурбан сүүдхэ соо үрг... бэ. Энээнэй эсэстэ хэдэ хэдэн ... харгы зам уһанда абтажа, тел... холбоо таһалдаһан, электрода... гын линиинүүд таһарһан байн... хэдэн нютагуудай олон хүн ... байратүй болошобо. Загаһ... байранууд ба загаһа баридаг... нууд һандаргагдаа, таряашад... үгы болгоо.

Һандарал зайсуулхын тула... мүнгэ хэрэгсэл, удаан с... рэгтэй болоно гэжэ газетэнүүд... Норланд губернидэ илангаяа ... һалхин болобо. Гүйсэд бэшэ ... нэй ёһоор, тэндэ 8 миллион... нюй гарза хохидол тохёолдо...

Хойто Норвегиин хохидо... нүүдтэ туһаламжа хүргэхын ... да мүнгэ зөөри суглуулха ту... зондо хандаһан Улаан Хэр... Норвежскэ обществын ба «Но... кэ арадай туһаламжа» гэһэн о... зациин хандалгые газетэн... лилбо.

Редактор Д. Л. ЛОБСАН...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора 32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства—47-59, пропаганды и переводов—35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н—00661. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 3...